

ŽENA IN DOM

Poštnina plačana v gotovini.

DECEMBER 1936

ŠTEV. 12

VELIKA IZBIRA OKUSNIH IN
CENENIH DAMSKIH PLAŠČEV

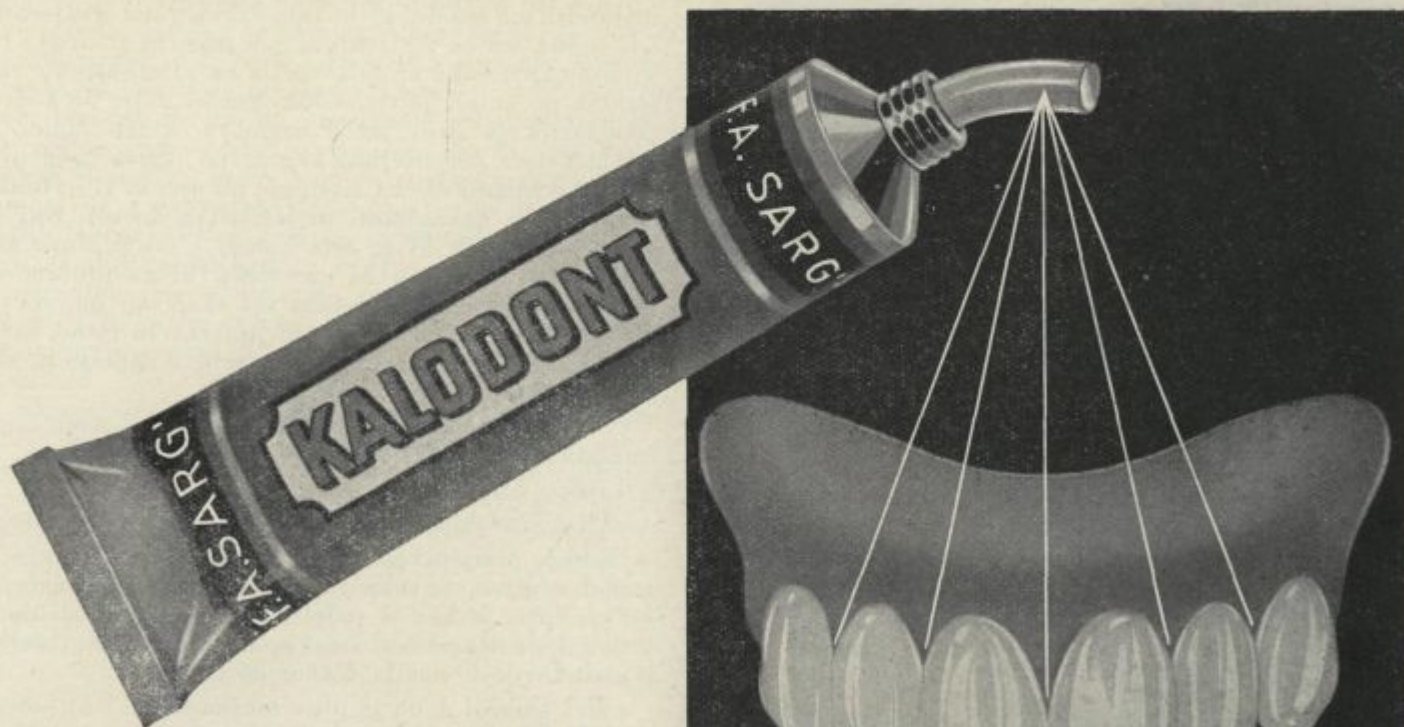
Darujte, da boste obdarovani!

Praktičnih daril se za Miklavžev večer in božič vsak razveseli. Pri nas dobite v ta namem posebno lepa darila, blago za obleke, za suknje, za perilo, za dame, gospode in otroke. Za Vaš dom dobite različna pregrinjala, zavese, preproge, linolej in različno posteljnino. Vse to dobite poceni v manufakturni trgovini

A. & E. Skabernè Ljubljana

Mestni trg 10

Tudi tu pomaga Sargov
KALODONT

V vmesnih prostorih in skritih kotičkih Vaših zob, ravno tam pretehi nevarnost. Tam se zbirajo ostanki jedil, iz katerih se tvorijo povzročitelji tolikih zobnih bolečin.

Vzemite Sargov Kalodont! Čistite svoje zobe z zobno ščetko od zgoraj navzdol in sicer ne samo na zunanji, temveč tudi na notranji strani zob. Ne pozabite očistiti vmesnih prostorov! Sargov Kalodont je edina zobna krema v naši državi, katera vsebuje že neštetokrat preizkušeni sulforicinoleat, odpravi zobni kamen in prepreči njegovo ponovno tvoritev.

★ **Pozor! Poskusite enkrat novo ustno vodo Kalodont. Koncentrirana sestavina, zelo varčna v uporabi, razkužuje in ugodno osvežuje.**

SARGOV

KALODONT

D O M A Č I I Z D E L E K

**PROTI
ZOBNEMU
KAMNU**

„Oče - poglej no sem!

Pravkar čitam tu Chlorodontov oglas, ki pravi, da je čiščenje zob zvečer važnejše kot zjutraj. Mi in naši otroci delamo ja ravno nasprotno!“

Prav res je! Kdor si zob ne čisti zvečer s Chlorodontom, se izpostavlja nevarnosti, da se ostanki hrane med spanjem razkrajajo in počasi povzročajo zobno gnitje (karijes). Zato pa si dobro zapomni: „bolje 2 minuti pozneje v posteljo, kakor en večer brez Chlorodonta!“

Jugoslov. proizvod.

(Nadaljevanje.)

Karli je skrnil svojo jezo za skeptičen smehljaj in molčal. «Tako misli seveda le kruhoborec, zavedajoč se svojih dolžnosti kot zakonski mož in bodoči družinski oče», je predel Karli v sebi dalje in na tihem spet enkrat preklinjal ta «egoistični» svet.

In ko sta zakonca Povoden odšla, se jima ni pridružil.

Povedal je teti, kako je z njim in Lebnom, in s krutimi, jezavimi besedami dolžil Anamarijo izdajstva in čenčavosti. Da, žal mu je Lebna, tako žal, da ga srce kar fizično boli. Kako veren prijatelj mu je bil, in to v tistih letih, ko ga nobeden teh podgorijskih «kretenov» ni hotel poznati. Ko so ga vsi odrivali, zaničevali in smešili, mu je bil Lojze Leben, ne da bi se tega zavedal, opora in vsa tolažba. Tedaj, ko so ga gospodje od moškega zbora kratkomalo odslovili, češ, ne potrebujemo vas več, in tedaj, ko so ga izključili oni «bratje» tam doli. Lojze Leben je za vse to vedel, pa se ni niti tega, niti česa drugega, kar so mu še obešali, dotaknil niti z besedo, ampak ga je vlačil

s seboj po gostilnah, mu plačeval še za cigarete in mu bil dober! Sedaj pa to!

Teta Malči je vso to samoobtožbo mirno poslušala. Šele ko se je pričel vnovič zaletavati v Anamarijo in Povodna, ga je prav tako mirno kakor odločno ustavila.

«Dovolj mi je tega! Molči!» In njene oči so bile hladne in prezirljive. To ni bila več teta Malči, tista dobra pojava, ki jih nahajaš skoraj le še v otroških bajkah. Teta Malči — die gute Maltschitant — je bila ranjena. Ljubila je Anamarijo in neznansko spoštovala njeno ljubezen do Povodna, živela je vsa v senci prijateljčine usode, ki bi bila lahko pred dvajsetimi leti njena lastna življenjska pot, ako bi je tedaj na križišču trda roka ne bila vodila na to zapuščeno tiho stezico, po kateri je treba lesti počasi dalje do konca. Anamarija je sicer vsa Povodnova, a teti Malči je ostala zvesta prijateljica, ker se ne skriva pred njo, ker ne odmika svojega življenja od nje, ki ji je toliko zaupanja in navezanosti prijateljstva dovolj. Kaj bi se tak rogovilež, ki je šele komaj s svojo glavo misliti pričel in se mu že vse meša, ki ga prežene in odnese dolgčas, ki je še sam ves skoleban in čenčav, obregoval ob tuje življenje, ki je težko in resno, samo zato, ker si je slučajno samemu sebi v napatje in ker ga je tega sram.

«Če si sam trobil naokrog, česar bi ne bil smel, čemu zameriš to drugim?»

Takšno očitanje boji.

«Ali sem trobil? Zaupal sem, oni so pa počenčali!»

«Kdo je počenčal prvi? Ti! Tvojih besed Povoden ni mogel sprejeti za suho zlato, ko ti pa vsa Podgorica ne verjame, in kar si vedel ti, so po njegovem smeli vedeti tudi drugi! Kaj imaš sploh z njim? Nevoščljiv si mu! On je le nekdo. Kaj si pa ti? Še nič!»

«Nič? Dobro! A on je prav takšna ničla. Kaj potem, če je doktor!»

«Dela, zasluži, koristi! To je že nekaj, moj dragi! Ti si šele učenec, ki se še prav grdo otepa svojega posla!»

«Pa sem le sam svoj in vsakemu povem, kar mu gro! On pa se mora lepo potuhniti, kadar zarenči gospod oberkomandant doktor Sušec nad njim, in vsakemu slabemu dovtipu, ki ga izvolijo gospod primarij izreči, se mora vljudno grohotati!»

«Saj ni nor, da bi z glavo ob zid butal! Sicer ga pa Sušec zelo ceni.»

«Ceni? Pokroviteljsko se včasih ponorčuje iz njega, kakor iz vsakega svojih bolj ali manj važnih vazalov. Ali bi mu dal jaz vetra temu Sušču, temu malomestnemu bogu podgorijskemu, temu nadutemu maliku, ki si drzne misliti, da smo vsi le tolpa lakajev!»

«Lepo te prosim, Karli, pusti Sušca pri miru! Prvič te oče oklofuta, ko bi kaj zvedel, drugič pa, kaj se boš ti reva pritlikava zaganjal v Sušca, ki te pohodi kakor žabo!»

«Kaj? Mene že ne!»

«Napravi, kar hočeš, mene tako neumno govorjenje kar razjezi. Kakšna je mladina danes ta dan! Kje bi se svoj čas kdo izmed nas drznil postavljati po robu takemu gospodu! Pa smo bili tudi mladi in lepše smo se imeli, kakor vi, čeprav ni bilo toliko svobode.»

«Saj bi vi tudi ne bili znali kaj početi s prostostjo!»

«O, vi pa znate, vi! Rušiti in zbadati, sami pa tudi vi ne spravite ničesar naprej!»

«Ti misliš seveda spet na Povodna in na tisto svojo Anamarijo. Saj vem, da jih imaš veliko rajši ko nas vse skupaj!»

«Kako naj te imam rada, če mi prideš le sitnarit sem!»

«Dobro! Pa me ne bo več. Le imej jih, boš že videla, kaj boš imela od tega! Zbogom!»

In Karli je šel. Teta naj le premišljuje, kar hoče! Morda se bo kdaj vendarle kesala te svoje trdote! Pa takrat bo prepozno!

O, Karli je bil hudo užaljen!

Ko je prišel na trg, je bilo vse razsvetljeno in pod obločnicami so stali ljudje, peli, kričali in žvižgali. Nekateri so tudi preklinjali! Bende je zmagal! Župan bo!

VIII.

«Kar je danes še pogrešek, bo jutri vrlina! Ah, Berta, samo pol leta še, pa bova rešena najhujšega! Zdaj se je treba trdno upreti in se niti za pol stopinje premakniti, pa naj se vse trga in guga okrog tebe!»

Kolikokrat je že to slišala v istih ali malo drugače zasukanih besedah, napisano in izgovorjeno! Kaj bi njej besede! Saj jih on sam, sedeč na njeni postelji, že z jezo izgovarja! Ona pa sedi tu na tem stolu, trdem in pustem, in zre mimo njega skozi okno. Mimo nje gredo njegove besede, mimo njega gredo njene misli v temo, ki se grozeča in obupna odpira pred njo. Zavalila se bo nadnjo, ta črna gora, ta neizprosni konec njeje usode! Premalo, premalo je v njej, da bi mogla kljubovati prvemu mračnemu dnevu, premalo že za prvo senco.

In on?

Zdaj je tu! V tej pusti, slabo pospravljeni sobi, med mizo, na kateri so še ostanki skupne malice, nekaj keksov, prazni krožniki, prazne skodelice in napol prazna steklenica od ruma, in staro omaro sedi on na njeni postelji, njegov plašč in klobuk ležita poleg njega. Vse je tako neredno, še knjige v stojalu so zmetane na kup in papirji bodo zdaj zdaj zdrknili preko zvezkov na tla. In njej se ne da vstati in pospravljati. Ne da se ji tudi, da bi stopila k njemu, ga pobožala po laseh, mu objela glavo in jo privila k sebi.

Tudi on čuti, da je ona otrpnila, a on govori, da bi jo oživil, bori se zoper to njeno mrtvilo in bori se zase in zanjo in se hoče še vedno, še vedno dalje boriti. A njej je, kakor da se bo vsak čas v njej prelomilo in da jo bo zajela tema. Tako je vsa vklejnena v to pričakovanje kakor majhna živalca, ki jo kača že gleda in ki se spričo te groze ne zgane več, ne more več zganiti, da bi se rešila.

«Hudičevo življenje!» zamrmra Leben in umolkne. Zdaj šele se ozre ona po njem. Ali mu niso osiveli lasje ob sencih? Ali mu ni lice še bolj vdrto, še bolj razorano kakor kdaj poprej? Ali ni ugasnilo v tistih ljubih očeh srečno začudenje, ki je prvič zasijalo vanjo pred dolgim, dolgim časom tu v tej sobi, tam na tej njeni postelji? Ali niso te oči zelo trudne? Ne tako bistre kakor včasih poprej, a zelo utrujene? Da, to prekleto življenje!

Nekaj je vendar treba govoriti!

«Čuj, ali je res, da je prišla ona za teboj v Tržič?»

Skremžil je lice. Kakšna muka so bila ta vprašanja!

«Res! Ne pusti me v miru! A kaj, za to se tebi ni treba vznemirjati! Jaz se je bom prav gotovo znebil!»

Hotela je vprašati, kako in kdaj, a je vprašala prav ponižno: «Ali si jo izgrda odpodil?» In uprla je svoje oči v njegove, ki se ji pa niso umaknile, ampak jo gledale v nevoljnem očitku:

«Da, odpodil sem jo, kakor se to stori z nadležneži!» je trdo odgovoril.

«Ali je kaj jokala?» je tiho vprašala.

Njegove oči se niso premaknile, le nevolja v njih se je še poglobila in se začrtala okrog ust v stari, še ostrejši brazdi. «Ako bi me bil mogel njen jok ganiti, bi bil pač že davno spet pri njej!» Ali ni izgovoril tega zelo bridko?

In Berta je pokimala in dejala predse: «Kajne, to je hudo, če hodi kdo za teboj na kolenih, ti ga pa moraš z nogami suvati od sebe!»

„Kadar -
koli Te vidim,
vedno si lepa....“

Ona je ena izmed onih žen, ki vedno ugajajo. Čistoto njene polti vsakdo občuduje. To je majhna skrivnost, katero hoče ona ohraniti zase. Ne bo pa menda preveč huda, če jo tu izdamo... Elida krema Ideal, suha dnevna krema, pomaga da boste lepi kot nobena druga. S pomočjo hamamelisa ima poseben učinek. Ona varuje polt, odpravi majhne poškodbe in nečistoto kože, je idealna podlaga za puder!

ELIDA KREMA IDEAL

Lojzetu je splahnela jedka nasajenost spričo teh besed, spričo njenega glasu, s katerim jih je bila izrekla. Zdrknil je s postelje in se sklonil k njej. Bolj od njegovih besed je slišala tik ob svoji glavi biti njegovo srce. Ljubljeno srce, ki hoče in ne zna biti njeno! Prepozno je prišla ljubezen, drago, ubogo srce -- prepozno je za srečo!

Barbara Gould

PARIS

NEW-YORK

LONDON

Proizvodi za nego lepote za

DESETLETJA **4** LEPOTE

Vse vrste krem se dobivajo tudi času primerno spravljene v tubah.

Zaloge v Jugoslaviji:

Drogerija Gregorič,
Ljubljana, Prešerova ulica

Drogerija „Laokon“,
Zagreb, Praška ulica

Parfumerija Žiga Lukač,
Novi Sad

Parfumerija A. Polzovič,
Sarajevo

Parfumerija „Luxol“,
Beograd, Terazije

Parfumerija „Luxol“,
Split

Drogerija R. Balla,
Petrovgrad

Drogerija Bongi,
Dubrovnik

On pa je govoril. Saj to je naravno, da ne mara o Franci nič več slišati, in v življenju je že tako urejeno, da se eden izmed dveh, ki sta živela več let skupno v prepiru in nevolji, naenkrat noče ločiti. Da bi ga Franca ljubila, ni govora. Saj mu je devet let dokazovala nasprotno. To pa, da mu zdaj na vso moč zastavlja pot v svobodo in da se ga oklepa, kakor bi bil on njena edina rešilna bilka na svetu, je pač neke vrste trma, ki ji ne pusti, da bi mu privoščila še kos življenja, kjer bi ne bilo nje, njene besede in njene oblasti. Ljudje jo pa še podžigajo in izpodbujajo, saj so taki, da jih veselijo tuji škandali in da privoščijo človeku vse sitnosti, kar jih je mogoče. Zdaj gre za to, kar ji je bil že tolikokrat razložil. Tisti, ki bo mogel dalje časa vztrajati v tej borbi, ta bo zmagal. Treba je pač krotiti svoje živce in zaupati trdno drug v drugega! Zaupanje — to je neprecenljivo. Ako ona dva vztrajata, bo morala Franca omagati. Naveličala se bo in obrnila svojo pozornost drugam. In kadar nje ne bo več volja rogoviliti in delati škandale, bodo takoj popustili tudi drugi s svojo opravljivostjo in zbadanjem. Pot bo prosta in vse, kar jima zdaj tako greni življenje, bo polagoma pozabljeno. Življenje bo zavozilo na solnčno stran! I seveda! Saj njemu že zdaj vse to ne prizadeva toliko bridkih ur, kakor njena, Bertina potrnost. Saj je res preveč nadloge zdaj, ko so ji odbili tudi prošnjo za enoletni bolniški dopust.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Žene vedo za čar lepih las...

Nobena žena ne bo pozabila, ako je „on“ občudoval njene lepe lase. Vedno zopet bi hotela to slišati in bo storila vse, da ostane v njegovih očeh lepa!

Ako negujete Vaše lase z Elida Shampooom ostanejo vedno bujni, mehki in sijajni, dajo se lahko in lepo česati, a kodri drže dalj časa.

KAMILLOFLOR

Špecialni Shampoo za plavalaske, prost od alkalijskega, ohrani naravni, zlati lesk plavih las ter ga zopet vrne, če se je izgubil. Daje lasem čudovit sijaj.

ELIDA SHAMPOO

BRUNETAFLOR

Špecialni Shampoo za temne lase, prost od alkalijskega, daje lasem čudovit lesk in povečan sijaj ter dovede temnorjavo barvo las do posebne veljave.

Poročile so se naročnice: gospodična Stefi Adamičeva z gospodom Janijem Zupanom iz Kranjske gore, gospodična Mici Kojtrerjeva z gospodom Ivanom Šubicem iz Smarja pri Jelšah, gospodična Milka Lotričeva z gospodom Alojzijem Košnikom z Jesenic, gospodična Rija Petkova z gospodom Edom Šribarjem iz Sv. Petra, gospodična Anica Škerbinova z gospodom Franjom Likovičem iz Litijske, gospodična Jelka Žigrova z gospodom Stefanom Čučkom iz Ptuja in gospodična Francka Turkova z gospodom Tonetom Pajničem iz Jurjevice.

Iskreno čestitamo!

Pisem mi noče vrniti.

Lansko leto sem se zaljubila v sošolca, s katerim sva izmenjala več pisem in fotografij. Saj veste, kaj se piše ob takih prilikah. Te «ljubezni» je pa bilo kaj hitro konec. Seveda sem zahtevala, da mi vrne vse moje reči. On pa pravi, da jih nima več. Ker pa vem, da to ni res, Vas vprašam, ali ga lahko prisilim, da mi vrne pisma in fotografije.

Odgovor. Nerodna reč, kajne, če takle fante noče vrniti Vaših reči. Če greste s policijo in sodnijo nadenj, bo zvedel ves svet za Vaš roman. Ojej—ojej, in kaj bo rekla Vaša mama? Takih problemov pa «Žena in dom» ne more reševati. Torej: nobenih zaljubljenih pisem več!

Različna značaja.

Imam moža, ki je silno delaven. Živi samo za svoje delo. Nikdar ni vesel. Vedno ima skrbi. Po značaju je strahotno resen. Mene ima po svoje rad, ker spadam prav za prav v njegov «življenjski program». Zame nima nikdar časa. Kadar je pa prost, sedi doma. Bere časopise in knjige ali pa spi. Govori samo toliko, kolikor je neogibno potrebno. Ko sem se z njim kot mlado dekle pred šestnajstimi leti poročila, sem mislila, da se bom izpreobrnila ali pa da se bo izpreobrnil on. Nisem Vam še povedala, da sem bila vesela narave. Razposajena sem bila in zmerom dobre volje, za vsako neumnost sem se smejala. Rada sem pela, zanažala v družbo in hodila na izlete, pozimi pa drsala in plesala. Bila sem edina hčerka premožnih staršev, zato sem imela vse, kar sem si poželega. Po svojem bistvu sem še dandanes prav takšna. V teku let pa sem se na zunaj odvadila vsega tega in sem se podredila popolnoma značaju svojega moža. samo ljubosumna nisem. Sicer pa tudi ni vzroka. Moj mož ni tako ljubosumen, kakor so drugi moški. On je le žalosten, če vidi, da me drugi ljudje spravljajo v dobro voljo. In kadar sem bila v družbi dobre volje, me je vedno gledal tako žalostno, da me je bilo kar sram. Zato sem opustila vse stike z zunanjim svetom. Celo k staršem nič več ne hodim.

Materialno se mi sicer dobro godi. Mož mi vse kupi. Vsako željo mi bere iz oči. Vendar mi pa ne zna ali ne more reči prijazne besede. Vsemu temu luksusu bi se prav rada odrekla, ko bi se mogla vsak teden vsaj po enkrat od srca nasmejati.

Vi ne veste, kako mi gre na živce to večno pretvarjanje. Pravici na ljubo naj Vam povem, da najdem uteho samo v delu. Pomagam možu in sem tako rekoč njegova tajnica. Pride pa čas, ko mi je strašno hudo. Nekakšen nemir se me poloti. V sebi čutim strahotno praznoto. Strah me obide. Vprašujem se, kakšne dobrote imam od svojega življenja. Kaj mi pomaga udobno, brezskrbno življenje, ko sem pa tolikokrat tako strahotno razdražena. Takrat kar ne smem videti veselih ljudi. Rekli boste, da se mi predobro godi in da ne vidim okoli sebe bede in revščine. Vse to je res. Toda tudi revež je včasih dobre volje. Najbolj mi je hudo v dolgih deževnih nedeljskih dneh. Takrat poljeta v meni tak nemir in taka razrvanost, da bi najrajši kar ubežala. Ure so mi neskončno dolge. Če slišim godbo, mi spomini uhajajo na tista presrečna dekliška leta, na tisti smeh in na vse tiste malenkosti, ki so nam prizadevale veselje. Takrat mi je posebno hudo. Zaprem se v svojo sobo in jokam za svojim izgubljenim življenjem.

Morda me boste težko razumeli. Toda pomislite, da je moje življenje iz dneva v dan enako. Leta in leta nobene izpremembe. Ves dan sem skupaj z možem. Vse prečute noči poslušam njegovo mirno spanje. Kar naprej in naprej samo z njim, dan za dnem, leto za letom. Ob vsem tem sva si pa vendarle po značaju tako tuja. Ko sem mu nekoč potožila svoj nemir in ga prosila, naj gre z menoj tuptat v družbo, mi je napravil dolgo pridigo in očital, da sem malome-

ščansko vzgojena, da sem plitka, da ne poznam časa, v katerem živimo in ki ne dopušča, da bi se smejali. Še enkrat sem mu pozneje potožila, pa me sploh ni poslušal. Ko bi mi kdaj namesto daril privoščil lepo besedo in si dal za silo dopovedati, da se značaj ne more zamenjati kakor obleka, bi mi morda, kadar se me poloti nemir, odleglo. Tako pa sem sama s svojimi težkimi misli in se le s težavo včasih malo umirim. V zadnjem času pa se take depresije vedno pogosteje ponavljajo. Če mi morete svetovati, mi svetujte, kaj naj storim. Ana J.

Odgovor. Vse to, kar ste meni pisali, pišite njemu, če Vas noče poslušati. Povejte mu še to, da boste po enkrat na teden obiskali starše in da boste z njimi hodili v gledališče, na koncerte in tam pa tudi v družbo. Te pravice Vam ne more vzkramiti, sicer bi si pa bili morali že takoj prve dni zakona izgovoriti toliko svobode. Dognana reč je, da se zakonca, ki sta si tudi v zakonu znala ohraniti nekaj svobode, veliko bolj razumeta kakor tisti, ki se vedno skupaj tišče. Taki zakonci si potem že skoraj nimajo več kaj povedati, pa jim zato teče življenje enolično, dolgočasno in brez vsake izpremembe.

Če Vaše pismo ne bo zaleglo, pa mi spet pišite. Inam še drug nasvet, ki ga pa ne kaže objavljati.

Odgovor «obupani ženi».

«Žena in dom» šte. 9.

Dasi upoštevam razliko med žensko in moško psihičnostjo, Vam vendar hočem omeniti neki primer: Poznam nekega gospoda, akademsko izobraženega, zelo inteligentnega in precej popularnega. Tudi njegova zunanost je kaj imponantna. Poročen je že več ko deset let z žensko, ki je ravno kontrast moža: neizobražena popolnoma, nič privlačnega nima na sebi, da o zunanosti niti ne govorim. Vem, da je mož ne ljubi, vendar tolerira zakon mirno in tiho. Kako to more, ne vem, le to vem, da je on zelo resnih nazorov, vedno zelo delaven in da ima globoko, nehlinjeno vero v Boga.

Zelim in upam, da boste na tem primeru našli jedro zase! Ne pozabite tudi, da se kršitev zakona maščuje po navadi zelo kruto, žal da ne samo nad kršiteljem, temveč tudi nad nekrivimi otroki. Bodite ponosni in veseli moža, ki Vas ljubi in katerega odlikujejo še posebne vrline. Malo jih je dandanes! Srečno!

Cirebevski.

Odgovor na vprašanje «Usoda maters».

«Žena in dom» šte. 9.

Res je, da je mlademu dekletu najlepše v družbi njenih vrstnic. Pa bi bilo morda le

Polpešava's Vas kreme „LA TOJA“

ki hranijo, zdravijo in tonizirajo kožo.

Crema universal „La Toja“ za stalno uporabo / Crema sin grasa „La Toja“ suha / Crema normal „La Toja“ (mastna) / Cold cream „La Toja“ (mastna, hranilna) / Preparat „La Toja“ dobite v lekarnah, drogerijah in parfumerijah / Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

„CHEMOTECNA“, družba z o. z.
Ljubljana, Mestni trg 10.

Od 6. X. ZNIŽANE CENE!

VZGOJA IN PREHRANA

sta ozko zvezana. Zdrav in pravilno hranjen otrok rajši uboga in se rajši uči. Ovomaltine za zajtrk ali južino naredi telo sposobno za posebne napore, kakršne so izkušnje in sportne tekme.

Varujte se, če Vam kdo reče, da je kak proizvod isto, kar Ovomaltine. Ovomaltine je naravna koncentrirana krepljena hrana, ki je s posebnim znanstvenim, samo našim postopkom prirejena samo iz najboljših sestavin, ki jih imajo v sebi presno mleko, sveža jajca in slad, medtem ko so vse nepotrebne sestavine odstranjene. Kakao je dodan samo zaradi boljše arome.

Samo z Ovomaltine se dosegajo ovomaltinski uspehi!

Zavojčki: ljudski 6:50 din,
mali 10:50 din, srednji 24 din,
veliki 43 d n, stekleni 47 din,
družinski 76 din.

Ovomaltine

tudi lepo, če bi se izletov Vaših prijateljic poleg Vas udeležila tudi Vaša mama. Ali ste jo že kdaj povabili? Poskusite enkrat. Prav gotovo Vam ne bo žal! Morda bi napravili prvič nekoliko krajši izlet, in šele sčasoma daljše. Če bi pa bilo mami do končnega cilja le predalec, bi Vas lahko počakala kje spotoma v kakem zavetišču, gostilni ali kmetiški hiši. In medtem ko bi ve vriskale proti vrhu hriba ali skakale, norele in telovadile, bi ona lepo počivala v senci, brala lepo knjigo ali pa se kratkočasila z majhnim ročnim delom, ki bi ga zanjo skrivoma vtihotalpil v nahrbtnik. Ob določeni uri bi se potem dobili in skupaj krenili proti domu. Vem, da bo vsa srečna in da boste z dnevom zadovoljni tudi Vi in vse Vaše prijateljice! E. D.

Ali se to dogaja samo v romanih?

Pred dvema letoma je izšla v založbi Društva narodov nad 500 strani obsegajoča knjiga o novih metodah trgovcev z dekleti. Knjiga vsebuje poročila, ki so jih poslale komisije Društva narodov iz posameznih držav, zlasti z Daljnega vzhoda. Pisana je v francoskem jeziku, toda morali bi jo prevesti v vse svetovne jezike, ker je poučna za starše, vzgojitelje, pa tudi za mlade žene in dekleta, ki iščejo dela.

Pri nas navadno mislimo, da je trgovina z dekleti bolj pravljica zgodba za senzacijske filme in kriminalne romane. Ta knjiga pa odkriva resnična, časih strašna dejstva iz trgovine s «človeškim blagom».

Naraščanje trgovine z dekleti je v zadnjem času v zelo tesni zvezi z naraščanjem brezposelnosti žensk. Evropa ima dandanes še zmerom vzlic oživljajočemu se gospodarstvu skoraj nad pol milijona žensk, ki so si nekoč same služile kruh, pa jim je brezposelnost vzela zaslužek. Tudi po državah, kjer je poljedelstvo še glavni zaslužek, ni dosti bolje. Posestvo, ki je za številno

družino premajhno, ne more preživljati vseh ljudi in nekaj jih mora iti v svet. Sinovi gredo za delavce ali vsaj hočejo to postati in iščejo dela. Časih ga slučajno najdejo, največkrat pa se zgodi, da se po dolgem iskanju in obupavanju vrnejo domov. Tudi pri ženskah je tako. V mesto gredo in bi rade postale služkinje ali karkoli. Toda tudi srednji sloj dandanes nima toliko denarja, da bi si lahko vsaka družina privoščila služkinjo. Tako se pogosto zgodi, da se mlade ženske z dežele v mestu izgube, namestu da bi dobile dela in kruha. Nekaj časa iščejo in iščejo, potem pridejo v stisko in konec je obup ali cesta. S tem tudi računajo tisti, ki pošiljajo zapeljive oglase v časnike. V teh oglaših obljublajo mladim dekletom dobro plačane službe v inozemstvu. Obljublajo jim, da bodo vzgojiteljice, uslužbenke v hotelu in podobno.

Zanimivo je, da zadnje čase, ko so oblastva tem ljudem stopila na prste, ne beremo več toliko ponudb za službe v raznih zabaviščih in «umetniških» podjetjih. V takih primerih nastopajo agenti, ki zbirajo dekleta v skupinah. Dve tretjini vseh žrtev trgovine z dekleti spravijo premeteni trgovci v inozemstvo kot plesalke ali artistke. Saj so časih tudi pošteni ljudje med njimi. Toda zgodi se, da podjetja niso dovolj denarno trdna, in nazadnje se zgodi, da vse propade. Dekleta, ki ostanejo brez sredstev in pomoči v tujini, postanejo potem žrtev izkoriščevalcev.

Zanimivo je, zlasti po tujih listih, veliko število fingiranih ženitnih ponudb, ki vabijo lahkomišelnice mlade ženske v tujino. Ta način trgovine z dekleti je zlasti rafiniran. Žrtvam je težavno pomagati. Z ženitvijo s takim agentom izgubi ženska navadno svoje državljanstvo in oblastva njene domovine jo le težko rešijo, čeprav prosi za pomoč. Pogosto se izdajajo ti «zakonski možje» — zlasti po vzhodnih državah — kot zastopniki evropskih tvrdk, kot inženjerji itd.

Proti temu sramotnemu madežu moderne kulture so stroga državna določila in pogodbe. Oblastva v večini držav smejo dati nedoletnim ženskam samo tedaj potni list za potovanje v

(Konec na strani 446.)

žena in dom

REVIJA ZA SLOVENSKO ŽENO • ŠTEV. 12 • DECEMBER 1936 • LETO VII.

24 razglednic dobite zastavi!

Le malokatera izmed naročnic ve, koliko dela in truda ima uprava lista. Taj mora zadovoljiti kolikor mogoče vsem željam številnih naročnic. In teh želja je toliko, da bi lahko rekli: „Kolikor naročnic, toliko želja.“

Največ skrbi pa ima uprava z opominjanjem naročnic, ki neredno plačujejo naročnino. T temi je največja težava. Če jim uprava prijazno piše, ne dobi denarja, če pa opomin kolikaj zaostri, je pa seveda takoj velika zamera.

Upravi prizadeva že tako veliko dela vpisovanje vplačil, ki ga je treba vršiti z največjo vestnostjo in natančnostjo. Zato ji prihranijo naročnice, ki naenkrat plačajo vseletno naročnino, veliko dela in stroškov. Za te marljive naročnice je založba tudi letos kakor prejšnja leta določila posebne nagrade, da se jim vsaj malo oddolži za to, ker prizadevajo upravi najmanj dela in stroškov.

Letos bo dobila vsaka naročnica, ki plača do 5. januarja 1937 za 12 številh „Žene in doma“, za 10 prilog za kroje in ročna dela ter za 5 gospodinjskih knjig vseh 105 din,

24 razglednic,

in sicer:

6 za božična in novoletna voščila, 4 za Veliko noč, 4 za godove in 10 razglednic za razne prilike.

Če bi radi teh 24 razglednic dobili še pred božičnimi prazniki, potem Vas prosimo, da še danes odpošljete priloženo dopisnico.

Če nam nahažete 68 din, pa dobite 18 razglednic.

Če imate kakšen zaostanek, nam ga še danes pošljite.

Za majhno prijaznost, ki Vas prav nič ne stane, dobite, kakor vidite, prav lepo darilo.

Uredništvo.

Danes smo priložili v platno vezano knjigo „Dnevnik malopridnega Jurčka“ in mehkovezano knjigo „Za pridne roke — za moža in še kaj“.

Letos ste torej dobili devet leposlovnih knjig. Prejeti imate še eno leposlovno knjigo, to je roman „Mantrap“ in še dve rodbinski knjigi, to je, povest Gottfrieda Kellerja „Romeo in Julija na vasi“, I. in II. del, in dve gospodinjski knjigi. Prva je „Domača lekarna in zdravilna zelišča“. Ta knjiga Vam bo prihranila mnogo izdatkov za draga zdravila. Marsikatero bolezen boste lahko z zdravilnimi zelišči sami pozdravili. Druga knjiga je „Gospodinjski koledar za leto 1937“. S koledarjem boste letos prav posebno zadovoljni, ker bo imel veliko novih praktičnih nasvetov s slikami. Vse te knjige Vam pošljemo še pred božičem.

Decembrski Šmaren in uradnik Tilen

Niti Božič, niti vsi drugi prazniki v letu niso pomenjali za uradnika Tilna, službujočega v precej velikem trgu, toliko kakor decembrski Šmaren. Ta dan je bil namreč god njegove ljube matere in on, dober sin, se je radoval že nekaj tednov naprej, kako bo voščil mili mamici, s čim jo bo razveselil, kaj ji bo poklonil...

V svoji otroški dobi in še potem nekaj časa, ko je doraščal, je šel vsako leto na ta praznik k spovedi. «Za mater», je dejal. Prepričan je bil, da s tem materi najbolj ustreže.

A tudi pozneje, ko je zapustil rodni kmečki krov in se nastanil v trgu, tudi tedaj ni nikoli pozabil na materin god. Redno vsako leto se je vračal domov. Ali ne s šopkom cvetja. Kaj še! Mati, kmečka ženica, za kaj takega ni imela smisla. Sicer je imela pa po vrtu in travniku domačih cvetic na pretek. Pač pa ji je zvesti sin prinašal vse drugačen šopek, ki je, četudi po svoje, vendar kaj lepo zadišal po skromni izbici.

To je bila velika pletena štruca belega kruha, katero je sin vsako leto podaril za vezilo svoji roditeljici in pri tem izrekel na kratko:

«Pa vse dobro, mati!»

Mati se je tedaj obrnila v stran, kakor da se sramuje trenutne ginjenosti. S prsti je potegnila po očeh, nato pa okorno objela sina.

«Kako si dober, Tilen!»

Tako je šlo leto za letom.

Najlepši god za mater in sina je bil pa tedaj, ko je Tilnu ravno na dan pred decembrskim Šmarnom sporočil njegov pisarniški šef, da je z njim zelo zadovoljen in da bo odslej prejemal boljše plačo. Ves blažen je Tilen tistikrat naročil večjo štruco kakor po navadi in se podvzival k materi, da ji čimprej pove radostno novico.

Mati si je s predpasnikom obrisala oči, debelo požrla slino in šla z raskavo roko po sinovem licu.

«To je lepo, Tilen, to je lepo! Vidiš, kaj si dosegel, ker si priden. O, ti boš še prišel naprej, še! Le vedno ravnaj tako, kakor sem te učila, pa se ne boš nikoli kesal. Čim bolj boš marljiv, vesten in pošten, tem rajši te bodo imeli vsi in tem

boljše te bodo plačali. Na starost boš imel za vse življenjske potrebe zadosti. Zadovoljen in brez skrbi boš mirno čakal smrti!»

Da, tako mu je govorila tedaj mati.

In pozneje, ko mu je ljubljeno mamico ugrabila smrt, je Tilen poromal na ta dan še vedno ne več na svoj dom — pač pa na pokopališče in položil na grob svoje dobre, nezabne porodnice nekaj cvetic.

Skratka, decembrski Šmaren je ostal uradniku Tilnu slejkoprej pomenljiv in največji praznik.

Svet se suče... pa kako! S svetom pa se presukavajo ljudje, razmere, vse! Prav tako je sukalo tudi uradnika Tilna in mu nasukalo mnogo presenečenj, razočaranj in prevar. Vkljub njegovi vestnosti in pridnosti mu niso nikoli več izboljšali dohodkov, pač pa tu in tam še malce odščipnili. O kakem napredovanju ni bilo govora. Na svojo veliko žalost je opazal, da njega, starejšo moč, preskakujejo mlajši uradniki.

Toda vajej potrpljenja, bi bil mirno prenesel vse, da mu niso zadnje leto, dan pred decembrskim Šmarnom — nalašč kakor v zasmeh njegovemu najdražjemu spominu — *utrgali skoraj tretjino mesečnih dohodkov*, češ da je zdaj kriza, da so pač taki časi.

Tilen je tedaj ves obupan zgrabil klobuk in po svoji lepi stari navadi romal na pokopališče. Globoko sklonjen je zaklical materi v grob:

«Mati, zlata mati, prav je, da počivaš! Ne privoščim ti, da bi bila goljufana v svojem najsvetejšem prepričanju, ki si mi ga tako lepo vcepljala v mlado srce! Dovolj je, da sem kruto varan jaz, tvoj sin. Kako si že trdila... če bi priden in pošten, te bodo cenili, vedno boljše plačali in zadovoljen boš v starosti...» Ni res, mati! Storil sem vedno več ko svojo dolžnost, trudil se za gospodarja pozno v noč, bil sem marljiv, vesten in pošten, a zdaj mi jemljejo še tisto malo, kar imam, in čim starejši postajam, tem huje pričakujem! Kaj bo jutri... vprašujem jaz, njim, ki mi jemljejo, to ni mar...!

Kako iz srca ti privoščim, da počivaš, ti moja ljuba, zlata mati!»

E. BERTELSON: ZARJAVELI PLUG

Helena je gospodarila po smrti svojih staršev sama na posestvu. Sosedje so priznavali, da zna. Toda dela je bilo mnogo in tako je ostala kdaj pa kdaj kaka njiva neobdelana.

Ko je prišel Peter Hjortdal nekega dne kupovat tele, je dejal: «Tista krajna njiva zapadno od ceste bi morala biti že zorana.»

«Da, prav imaš,» je pritrčila Helena.

Prosila je Hjortdala, naj nekoliko posesti, da mu da kave, in kmalu sta pozabila na njivo. Ljortdal je bil dedič velikega posestva, razen tega ji je bil všeč, samo nekaj nezanesljivega v njegovem pogledu jo je motilo, in pa govorilo se je, da zakvarta včasih veliko denarja.

Prav za prav je imela mnogo rajši Jürgena Larsna, ki je tudi pogosto zahajal k njej. Nikoli ji ni govoril lepih besed, samo dolgo je gledal vanjo in ji vselej dal nekaj dobrih nasvetov.

Pred nekaj leti je postal vdovec in je tako žaloval za svojo ženo, da je zamenjarjal posestvo. Nazadnje so mu posestvo prodali na prisilni dražbi in Jörgen je moral delati za druge.

Zaradi teh udarcev usode je postal Jörgen plah in molčeč, toda delal je še bolj pridno.

Neko jutro je prišel spet k Heleni. Ko sta že nekaj časa govorila, je dejal:

«Tista krajna njiva zapadno od ceste — ali bi mi jo hotela dati, da jo zorjem?»

«Zakaj pa ne», je odgovorila.

«Smem to zate storiti?» je vprašal.

Poseben poudarek je bil na tem vprašanju in Helena je vedela, da bi bil rad slišal odločitev. Bolj zanesljivega moža, kakor je bil Jörgen, si ni bilo mogoče misliti.

Zato je rekla čez nekaj časa:

«Da, vzemi konje in plug, kadar hočeš, Jörgen.»

Bilo je videti, da je bil vesel tega odgovora.

«In če ne opravim tega dela tako hitro, ne boš pustila, da bi kdo drug njivo dooral?»

«Ne, Jörgen, ti sam jo boš zoral», je odvrnila Helena.

Jörgen je zadovoljno pokimal in šel orat. Ko je videla, kako reže prvo brazdo, je šla po svojem delu z občutkom, da ni več sama. Ko mu je opoldne nesla kosilo, je videla, kako se pogovarja z dvema možema. Ta dva sta se brž obrnila k njej:

«Nocoj je bil stari Anders napaden in oropan. Sum je zadel Jörgna.»

Helena tega ni mogla verjeti in Jörgen je odločno tajil. Toda vzlic temu je bil obsojen.

Zunaj na njivi je še zmerom ležal plug. Če so vprašali Heleno, ali naj zorjejo njivo, je odgovorila:

«Ne, pustite jo tako, kakor je.»

Dala je Jörgnu besedo in je navzlic vsemu ni hotela prelomiti. Peter Hjortdal jo je dostikrat dražil z zarjavelim plugom. Prihajal je zdaj pogosteje ko prej. Čas je hitel in neki dan je rekel Peter: «Poslušaj, Helena, tega ne morem več gledati, da je njiva v pušči. Daj mi jo v najem!»

«Bom premislila», je odgovorila Helena.

«Dobro», je dejal Peter, «jutri pridem mimo in mi poveš, kako si se odločila.»

Drugi dan se je odločila. Hotela je Hjortdalu odstopiti njivo. Zakaj — ko da njivo v najem, je ne bo več vezala obljuba. — Proti poldnevu je slišala bližajoče se korake. Obrnila se je in med vrati je stal Jörgen.

Mirno je stopil k njej: «Izpustili so me iz ječe. Našli so pravega krivca. Kakor sem videl, njiva še ni zorana. Smem vzeti konje in iti orat?»

Helena ga je prijela za roko in jo stisnila. «Vesela sem, ker so spoznali, da si nedolžen. Jaz sem to že davno vedela. Toda preden pojdeš na njivo, počakaj malo pri meni, Peter Hjortdal pride sem, vsak hip ga pričakujem.»

«Ne pride,» je rekel Jörgen, «davi so ga zaprli, on je takrat storil tisti zločin. Grem po konje...»

Helena je gledala za njim skozi okno. Plug je rezal grudo. Brazde so bile ravne, kakor da jih režeš z ravnalom..

K. KLAUSEN: LONA

Divje zveri so rjovele v kletkah in čakale na krmljenje. Pred cirkusom so ljudje prodajali zijala in poslušali rjovenje zveri.

«Lóna!»

Žvižg... Krasna levinja je udarila z repom po mreži. Oči so ji zažarele od divje radosti, zakaj prihajal je njen gospod Hipolit.

«Lóna, kaj je novega?»

Pogladil jo je po grivi, poččegetal po prednjih šapah in potem ji je dal hrane. Toda levinja ni hotela žreti, pritisnila se je k njemu in tiščala mehki kožuh na mišičasto telo svojega krotitelja, na telo svojega gospoda.

«Na svidenje, Lóna!»

Hipolit si je prižgal cigareto in odšel iz kletke.

Krotitelj z levinjo je bila vsak večer najlepša točka. Elegantni mož je stopil v kletko brez biča in brez bojazni v očeh, s cigareto v ustih. Krasna levinja Lóna je spretno in rada skakala skozi obroče, potem pa je legla k nogam svojega krotitelja ter se stisnila k njemu. Občinstvo je vselej hrupno zaploskalo.

«In vi mislite, da bi mogla kdaj pozabiti na vas?»

Hipolit je v odmoru izgovoril tele besede:

«Pravim vam, Dolores, da vas res nikoli ne pozabim!»

Pred Hipolitom je stala vitka dama kakor ebenovina črnih las ter ga gledala z očmi, ki so žarele kakor sam pekel. Hipolit ji je poljubil roko, ki mu jo je smehljuje se podala.

«In tole je Lóna!»

Prišla sta ravno pred veliko kletko, kjer je v kotu ležala Lóna. Ko jo je Hipolit poklical, ni prišla iz kota, kakor da kljubuje.

«Neumna žival!» je dejala Dolores z rdeče pobarvanimi ustnicami.

«To je moja najboljša in najzvestejša tovarišica», je ugovarjal Hipolit.

Lóna se je že nekaj dni neprijazno vedla. Hipolit je bil pred njo čudno raztresen. Večkrat je na kaj pozabil. Pozabil jo je na primer zjutraj pozdraviti. Prej ji je zmeraj sam dal za zajtrk najboljši grizljaji. Zadnje dni pa je to opuščal. Pozdravil jo je le kar tako mimogrede in z nervozno naglico.

Šele zvečer sta se spet sešla v areni. Lóna je ves dan zaman čakala svojega gospoda. Zvečer se mu je dobrikala, kakor se dobrika vsaka žival človeku, ki skrbi zanjo. Hipolit pa se je malo zmenil za to.

Lóna je videla vsak večer v drugi loži ob orkestru damo. Kadarkoli je stopil Hipolit v areni, ni pogledal kakor vselej najprej hvaležno in nežno na Lóno, ampak na tisto črno damo.

Lóna je začela to črno damo sovražiti.

Danes je prišel Hipolit spet ves raztresen k njej. Prav nič se ni zmenil za to, ali je imela kletko skrbno očejeno in ali je imela vse, česar ji je

srce pozelelo. Samo pogladil jo je in spet odšel.

Lóna je pritisnila gobec na mrežo kletke in ravno še z naglim pogledom ujela črno damo, ki je v krasnem kožuhu čakala Hipolita konec hodnika pri zadnji kletki.

«Ali nimam zate večje cene kakor te živali?» je rekla kujavo.

Hipolit je pohitel k njej in oba sta izginila. Lóna je strašno zarjovela, tako da so ljudje na cesti obstajali in z grozo poslušali skrivnost tropske divjosti.

Reflektorji so zažareli, da je bilo svetlo kakor podnevi. Godba je zaigrala koračnico, in že je bila na vrsti prva točka: Hipolit s svojo levinjo Lóno.

Lóna je skočila v areni, ograjeno s tenko mrežo. Za njo krotitelj. Ni se priklonil kakor po navadi občinstvu, ampak je poslal pozdrav le v drugo ložo ob orkestru. Tudi Lóna se je tja ozrla in spet zagledala črno damo.

Za levinjo ni imel Hipolit niti ene ljubeznive besede.

Bil je raztresen in pogledi so mu venomer uhajali v ložo k črni dami.

Lóna je skakala skozi obroče. Legla je k svojemu gospodu, ga objela okrog vrata ter se mu dobrikala. Drugekrati jo je vselej pobožal in poččegetal po glavi, da je občinstvo kar zavriskalo. Na to ni nikoli pozabil.

In danes? In včeraj? In vse te zadnje dni?

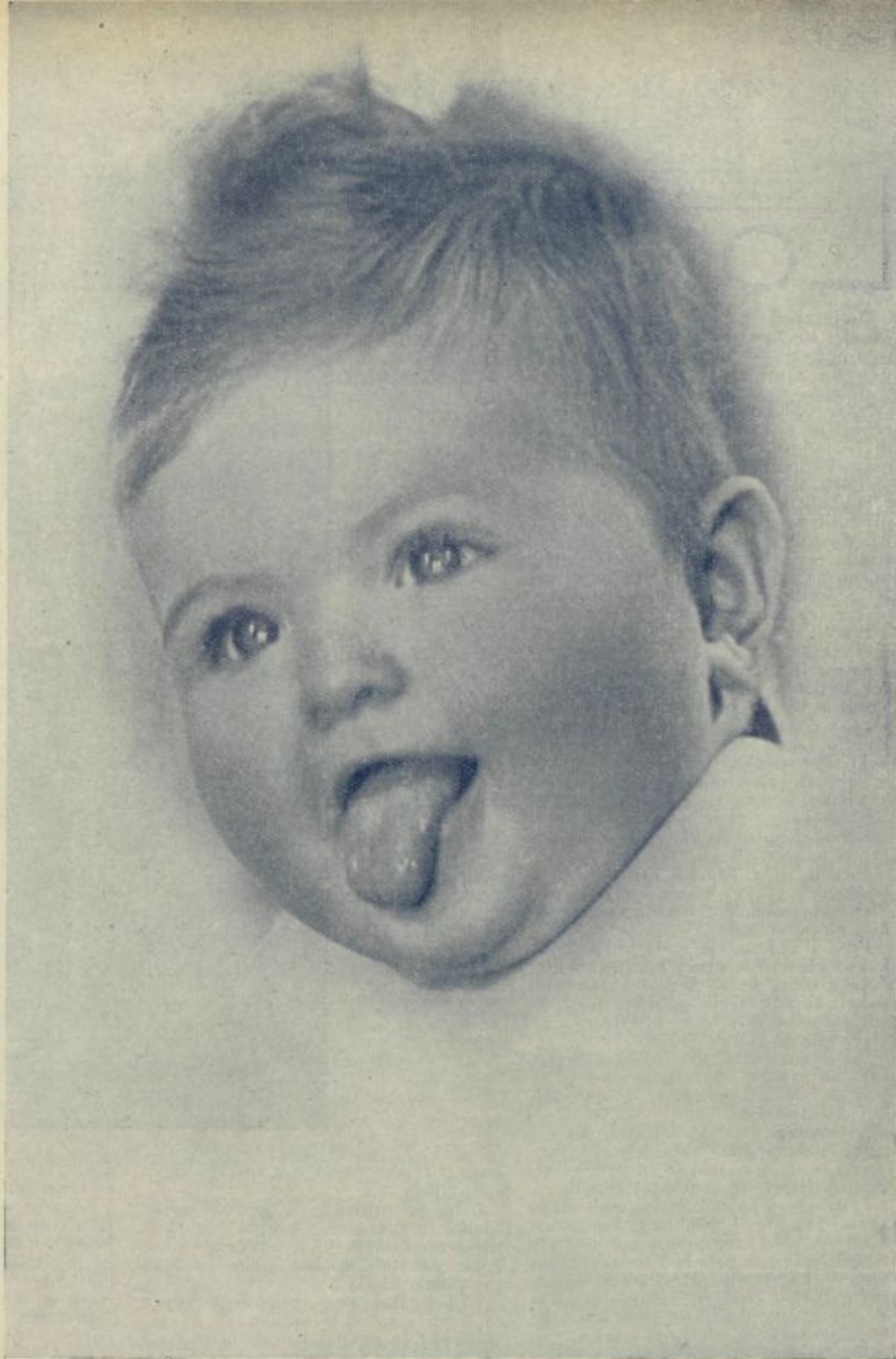
Lóna je nervozno otepala z repom po pesku arene. Črna dama mu je vrgla rožo. Hipolit se je pripognil, naglo pobral rožo in jo poljubil. Na Lóno je pozabil.

Pronicav akord godbe se je razlegnil. Skok. V pesku arene se valjata žival in človek, človek in žival. Kri curlja v pesek in ga svetlordeče barva. Črna dama omedleva, streli slug odmevajo v areni.

«Lóna!» je izdihnil umirajoči krotitelj.

In od kroge! smrtno zadeta, umira levinja v zavesti, da je bilo poslednje ime na ustnicah njenega gospoda vendarle ni eno.

Mamin
nagajivček

EVA KAREISOVA :

PO NAKLJUČJU

Naključje ima v človeškem življenju velik pomen. Njegova igračka lahko postanemo, preden se nadejamo. Ko bi bila to le srečna naključja! Toda žal, kakor ni življenje drugega ko sama sreča in nesreča, tako tudi naključje.

Naključje nas lahko pripelje mimo hiše prav tedaj, ko pade s strehe opeka. Kakor da si je izračunala, vam utegne pasti ravno na glavo. Ali je to nesrečno naključje? Ne še. Če vas ne ubije, je srečno.

Kar se redko zgodi, pa se vendarle, je to, če se po naključju spotaknete ob polno denarnico ali ob kako dragoceno stvar. Če ste pošteni, oddaste stvar policiji in dobite deset odstotkov najdnine ali pa je po preteku leta vaša, če se nihče ne priglasí.

Oženjeni možje ali omožene žene

zelo pogosto podlegajo naključju, da srečavajo bodisi na ulici, bodisi v kavarni prijateljice ali prijatelje. Včasih — čudno, čudno! — jim da naključje celo vstopnice, da sedita v kinu skupaj. Toda o tem naključju rajši molčimo — to je naključje za oženjene...

Po naključju, naj že bo kjerkoli — v gledališču, kinu, kavarni, plesni dvorani, na ulici — pogledate na desno, namesto na levo — in glej! zaradi tega naključja ste v pol leta oženjeni ali omoženi. Srečni ali nesrečni? To je težko reči. Kakršno je pač naključje.

Dva telička

Toda ali veste, da je človek ne le v življenju samem, ampak že ob rojstvu in še prej v moči naključja?

Le vprašajte mladega soproga, ki srečno stopa po ulici in rine otroški voziček pred seboj! Ako bi mu bili pred letom dni rekli, da ga boste takole srečali, bi vas bil morda tožil zaradi žaljenja časti. In nenadoma — ponosno stopa za vozičkom; zdaj pa zdaj postoji, porahlja detetu blazino, ga poščegeče pod noskom, da, celo steklenico s sesuljo mu podrži. Vprašajte ga, kako je to, da tako nenadoma! Odgovori vam: «Po naključju!»

Ali pa vprašajte mamico, sedečo v parku na klopi ob vozičku, kjer se v

sončnih žarkih koplje njen mali! Sreča ji odseva iz oči; tega dragulja bi ne dala za vse nič na svetu. In vendar vam odgovori v zadregi: «Po naključju!»

Ali pa zakonca, ki sta se pred letom dni vzela in si obljubila, da bosta vsaj dve leti pozabila na potrebo populacije. Čez leto in dan pa — ojej! — ne kričite tako, mali spančka v oni sobi! «???» «Po naključju!»

Še sreča, da to naključje — veseli.

«Pri naših starših ni bilo naključja,» slišite včasih. «Takrat so bili otroci tako sama po sebi razumljiva posledica kakor rana, kadar si daste izdreti zob!

Zato sem zaslila svojega očeta, ki je bil oče devetero otrok.

«Da, res je tako,» je rekel. «Mi smo imeli otroke, ker je bilo to samo po sebi razumljivo. Mi smo se na otroke veselili kakor, no, kakor na otroke. Mi smo si otrok želeli; resda so bile, draga moja, malo drugačne razmere. Človek je res tudi moral delati, a mogel je delati!»

Dvignila sem nos v brezmejnem ponosu. «Torej jaz ne spadam med tiste reveže, ki so tu po naključju!»

Zdajci se je name odprla mrzla prša:

«A, pri tebi — to je bilo že drugače. Ti si bila že osmo dete. To je tudi prišlo že bolj ali manj — po naključju!»

H. — G. — R. — I. — M. — S. — :

UKRADENI AVTO

Gospa Elza je opazila tega moža šele v oddelku parfumov. Bil je čeden, velik, plečat mlad mož, ki je gospo Elzo skoraj požiral s svojimi temnimi očmi.

Bil je krasen pomladanski dan in gospa Elza je bila izvrstne volje, pripravljena za vsako neumnost.

Pokupila je že skoraj polovico trgovske hiše in obe roki je imela polni manjših in večjih zavitkov. In mladenič — se ji je zdelo — je šel neprestano za njo, zakaj kamor je Elza stopila, povsod se je pojavljal in jo iz spoštljive oddaljenosti hrepeneče gledal. Gospa Elza se je v duhu smehljala njegovi vztrajnosti in ko je korakala mimo njega, je spustila «slučajno» en zavitek na tla.

Mladenič ji je zavitek vljudno pobral.

«Dovolite, milostljiva, da vam pomagam. S toliko zavitki je težava!»

«Če vas veseli nositi, prosim!» se je nagajivo zasmejala Elza.

Potem sta hodila skupaj in nakupovala.

«Kdo vam bo pa vse te zavitke nesel domov?» je vprašal mladenič, ko sta nazadnje odhajala iz trgovske hiše.

«Odpeljem se s svojim avtom, če mi ga niso medtem ukradli!»

Stopila sta na ulico in gospa Elza se je v zadregi ozirala naokrog.

«Hvala Bogu, še je tu.»

«Kateri voz je vaš?»

«Tamle tisti modri kabriolet.»

«Kateri?»

«Tamle, na drugi strani! Kaj je čudnega pri tem?» je vprašala gospa Elza razburjeno.

«Nič, nič!» je odgovoril mladenič in že je sedel za volanom modrega voza.

«Prosim, seditel!»

«Za božjo voljo, kaj delate! Pojdite brž ven...!»

«Zakaj? Znam izvrstno voziti. Lahko se mi zaupate, odpeljem vas domov.»

Avto je zdrčal in s strašno brzino vozil po ulicah.

«Joj, kaj delate, gotovo naju stražnik zapiše!»

Na križišču se je zasvetila rdeča lučka. Avto se je ustavil. Zdajci je gospa Elza prestrašena zakričala:

«Stražnik gre!»

In res se je stražnik bližal. Elza je bila bleda kakor smrt in se je prijela za ramo mladeniča.

«Zakaj se tako strašite?» je vprašal mladenič in se smehljaj. «Poglejte, saj niti ne gre proti nama. Ne razumem, kako se more kdo tako bati stražnika!»

Elzo je že minila njena brezskrbnost in razigranost.

«Glejte... pogledajte... moram vam nekaj priznati. Niti ne vem, kaj mi je prišlo na misel, ko sem rekla, da je to moj avto. Sploh ni moj in se mi niti ne sanja, čigav je. Samo v šali sem rekla, da je moj, in ko ste ga že pegnali, me je bilo sram povedati resnico.»

Mladenič se je od srca zasmel.
«Torej sva avto ukradla? Sokrivca sva. Ta je dobra!»

«Ne šalite se! Moj Bog, le kaj bo? Aretirali naju bodo. Sveta nebesa! Že spet stražnik! Vozite še hitreje!»

«Ne bom, dokler ne dobim poljuba!»
«To je oderušvo!» Toda gospa Elza se je vendar pokazala pripravljena, da -mu ustreže.

Avto je vozil ravno mimo kavarne. Elza si je naglo nekaj izmislila.

«Ustavite! Že vem, kako se znebiva avta. Stopiva lepo v kavarno, pustiva avto na ulici in potem pojdeva peš dalje. Ne?»

Domislek je bil takoj uresničen, gospa Elza pa je pri čaju ugotovila, da je ta oderuh odločno prijeten in simpatičen mladenič.

In ko jo je potem vprašal, ali mu dovoli, da ji še večkrat pomaga pri nakupih nositi zavitke, je Elza rada pritrčila.

Ko sta stopila iz kavarne, se je Elza ozirala okrog sebe.

«Poiščiva kak taksi!»
«Čemu?» je vprašal mladenič in se navihano smehljaj. «Tu je še tisti ukradeni modri avto. To je namreč moj voz...»

LENA ELMER:

ZGODBA O STAREM KLOBUKU

Mirko se je z Nado pošteno sprl. In vzrok je bil, kakor zmerom pri takih rečeh, od sile smešen.

«Kako dolgo misliš prav za prav še nositi ta stari klobuk?» S temi besedami ga je pozdravila, ko jo je prišel zvečer pred pisarno čakati.

«Kako da ti je moj klobuk zmerom tako napotil!» je rekel Mirko in nežno pogladil okrajke klobuka. V tem gibu je ležala vsa nežnost, ki jo more čutiti moški do dobrega tovariša.

Nada je čutila, kako se med njima odpira prepad.

«Za cigarete imaš seveda zmerom denar — a da bi pazil na svojo zunanost, tega ne! Človeka je skoraj sram hoditi s teboj. In vsa prepotena je že ta klofeta!»

Tedaj se je Mirko spomnil, da je bil njegov klobuk pravi, čistokrvni borsalino. Nosil ga je že, ko je Nado nago-varjal še z «gospodično». Prav zato se mu je zdelo njeno zasmehovanje podlo. «Če si želiš gizdalina — izvoli!»

«Nikar tako neumno ne pretiravaj!»

«Ti pretiravaš — zdaj se že tedne in tedne kar naprej spotikaš nad mojim klobukom!»

«Kaj bi se ne, ko je komaj vreden tega imena!»

«Pusti že te neumne šale!»

Ko sta se že dobro uro prepirala zaradi klobuka, je dosegel prepir višek. «V kavarno pojdem še na črno kavo — ti se misliš domov peljati, kajne?» je vprašal in jo hladno pogledal.

«Gotovo. Ali si morda kaj drugega pričakoval?» mu je hladno odvrnila. Potem sta se poslovila.

Po tretji cigareti se je Mirko šele nekoliko zbral. «Otročarija, da se mora človek zaradi klobuka prepirati!» je modroval sam pri sebi. Seveda si bo o priliki kupil nov klobuk, toda da bi zdaj odnehal — ne, tega bi ne storil za noben denar. Ne in ne! To pot ga bo morala ona poiskati!

«Kaj si danes sam?» ga je ogovoril znanec. Zamrmral je nekaj, kar je zvenelo kakor brundanje medveda, in se skril za časopis. Godba je igrala tango: «Lepo je, če je človek zaljubljen.» To je bila Nadina najljubša pesem. In snoči sta še po tej melodiji plesala.

Bog ve, ali že spi? Ni verjetno, najbrže sedi doma in se jezi zaradi svo-

jega neumnega vedenja. Prav ji je! Spet pa, če dobro premisli, tri leta so za klobuk le že lepa starost. Če prav premisli — okrajki so resda že ogoljeni in tudi trak je že ves prepoten.

Ko je godba začela igrati «Luna si je», je zaklical Mirko: «Plačam!» V naglici je potegnil svojo garderobo z obošalnika in zdirjal iz kavarne. «Toda požvižgal ne bom», je sklenil v svoji trmi. «Samo pogledat pojdem, ali ima še luč. Ali ji pa porečem, da ji vrnem njene knjige. Da, tako bo najbolje, bo vsaj vedela, da gre to pot zares!»

Že pri drugem žvižgu se je Nada pokazala na oknu. Nekaj sekund pozneje je stopila pred vrata. Mirko jo je sprejel s stisnjeno spodnjo ustnico. «Hotel sem ti samo reči...»

«Da sem imela prav!» Nada je žarela. «Daj, da te pogledam — imenitno — zdaj si mi spet všeč. In ker si bil tako razumen, dobiš poljubček!» Resnici na ljubo naj bo povedano, da je dobil tri.

Približno ob istem času je neki eleganten tujec razsajal po kavarni, kjer je bil Mirko stalni gost. «Neverjetna predrznost! Da si je upal lopov zamenjati moj pravi borsalino za to ogoljeno pokveko!»

Godba je tedaj s čuvstvom zaigrala: «To je samo enkrat!»

Ali otroka res štorcklja prinese

Kako je nerodno materi, kadar jo njen otrok vpraša: «Mamica, ali otroka res štorcklja prinese?»

Mamico seveda spravi to vprašanje v zadrego in ne ve, kaj bi odgovorila. Dobro ve, da jo otrok izkuša s tem vprašanjem in da je gotovo slišal od drugih, da otroka ne prinese štorcklja. Zato ga v zadregi zavrne: «Kako pa to, da to izprašuješ?» Otrok jo doumljivo pogleda in pravi: «Veš, mamica, sosedov Mihec mi je o tem nekaj grdega povedal.»

Otrok si ne more misliti, da je mamica lagala, ko mu je prej zmerom pripovedovala o pridni štorcklji, ki je bila tudi njega prinesla.

Mati dobro ve, da ji bajke s štorckljo ne bodo dolgo časa pomagale in da bo otrok prej ali slej zvedel resnico. To resnico pa zve otrok po navadi v tako grdih slikah, da kar osupne in da si ne more kaj takega misliti o svoji dobri mamici.

Zato naj vsak otrok v primerni obliki zve od svoje mamice, kako je prišel na svet. Pove naj mu zglede iz rastlinstva in živalstva. Razloži naj mu, kako se oplodi cvetka, jablana in hruška, kako se izvali piščanček in kako majhen zajček. Otroka hitro zadovoljiš, težje pa je poučiti sina in hčerko, ki že hodita v šolo.

Zato je spisal dr. Maks Hodann drobno knjižico s slikami. Ta knjižica se zdaj tiska.

V uvodu pravi dr. Hodann takole:

Nekega dne sem dobil pismo. To pismo je potovalo šest dni. Torej je moralo biti prav od daleč! Tako je tudi bilo. Pisal mi je znanec, ki prebiva daleč odtod. Prosil me je, naj napišem knjigo za otroke, ki živijo v tisti deželi kakor on. In ta knjiga naj bo namenjena vsem tistim, ki hočejo vedeti, kako prihajajo otroci na svet.

Odkod prihajajo otroci na svet? O tem me je tudi pri nas vprašalo že mnogo otrok. Pa sem si

misлил: če lahko odgovorim na vprašanje tistih otrok, ki živijo tam kakor moj znanec, potem lahko storim to tudi našim otrokom. Napisal sem torej to, kar boste tu brali, kot učno knjigo za otroke. Učne knjige so tiste knjige, iz katerih se lahko učimo. Toda često so strašno dolgočasne. In toliko težkih stvari je v njih zapisanih, da jih komaj razumemo. Kar pa je zapisano v tej knjigi, naj razume vsak otrok. Zato si zapomnite: če kateri deček ali deklica česa ne razume, naj povpraša pri naši založbi. Ker pa ne stanujete vsi v Ljubljani, morate vprašati v pismu. Na pismo napišite: **Založbi «Žena in dom»**, Ljubljana, Dalmatinova ulica št. 8, toda ne pozabite pripisati v pismu, kje stanujete Vi sami, sicer Vam ne bomo mogli odgovoriti.

Kdor bi pa hotel kaj od mene samega izvedeti, naj mi piše na naslov: dr. Max Hodann, International Birth Control Centre Parliament Mansions SW1, London, Anglija.

Seveda mora vsaka mati sama prej prečitati to knjigo.

Za odraslega otroka bo lažje, če mu mati ali oče razložita vse to, kar je napisano v knjigi. Sicer pa naj mati sama presodi, ali je njen otrok že toliko zrel, da lahko to knjižico sam prebere.

Knjiga ima torej namen pomagati materam iz zadrege, kadar priteče k njej otrok ves razburjen in neučakan ter jo nenadoma vpraša: «Mamica, ali otroka res štorcklja prinese?» Knjižica se naroča pri upravi «Žene in doma» v Ljubljani, Dalmatinova ulica 8, in stane za nenaročnice 30 din, naročnice jo pa dobe za polovično ceno, to je za 15 din.

Gospodinjstvo

Kako se selimo

Trikrat preseljen — enkrat pogorel. Vendar se človek, ki mu ni srečna usoda naklonila lastne hišice, ne more popolnoma ogniti tej nadlogi. Zato je prav, če vsaj vemo, kako se je treba seliti, da bomo imeli čim manj dela in škode.

Vsaka gospodinja se boji selitve, ker le predobro ve, da pomeni zanjo velikansko delo, ki ga bo morala po večini sama opraviti, če hoče, da bo dobro izvršeno. A ne samo to, če je kolikaj skrbna in varčna, jo tudi skrbi, kako bodo nosili in prevažali njeno opravilo in posodje, na kar sama vedno tako zelo pazi.

Kadar se nameravamo iz kakršnega koli vzroka seliti, moramo na vse strani dobro preudariti, kje in kakšno stanovanje si bomo poiskali. V dandanašnjih težkih časih je pač cena stanovanja prvo, na kar mora gledati večina gospodinj. Svojim dohodkom primerno dragega stanovanja uradnik in delavec, ki sta navezana samo na svoj skromni zaslužek, največkrat sploh ne moreta

dobiti, ker so stanovanja še zmeraj veliko predraga. To pa največ zato, ker zlasti hišni posestniki, ki so zidali z izposojenim denarjem, mislijo, da jim morajo hišo plačati najemniki, in po navadi še v prav kratkem času. A tudi med posestniki, ki so vložili svoj denar v hišo, so bele vrane takšni, ki bi bili zadovoljni, ko bi se jim ta denar obrestoval po 6—8%, torej še vedno boljše kakor v hranilnici. Tako nam torej ne preostane nič drugega, kakor da si poiščemo stanovanje, ki je kolikor toliko primerno našim dohodkom.

Šele potem lahko gledamo tudi na to, da si izberemo stanovanje, ki bo ustrezalo našemu okusu in željam. Za gospodinj, ki živi samo za dom, ni namreč nič hujšega, kakor če se mora vseliti v stanovanje, v katerem se ne počuti dobro.

Kakor pri vsakem drugem gospodinjskem opravilu, je tudi pri selitvi največ odvisno od tega, da si umemo vse smotno urediti in pripraviti. Čeprav je selitev bolj moška zadeva, je le malo kateri ženi naklonila sreča moža, ki bi se hotel ukvarjati s temi skrbmi. Največkrat je celo najbolje, če se spravi mož na take dneve izpod nog, ker je sicer samo v napoto in oviro.

Kdor si hoče prihraniti precej nepotrebne jeze in razburjanja, si mora že nekaj dni pred selitvijo vse pripraviti, tako da je treba na dan selitve

samo še znositi na voz in odpeljati. Več dni poprej, morda tudi teden dni (to je odvisno od tega, koliko imamo opravila in drugih reči), pričnemo pospravljati po omarah in devati reči, ki jih do selitve ne bomo več potrebovali, kar takoj v primerno velike zaboje. Razume se, da moramo vse poprej dobro očistiti in oprati. To prilžnost porabimo tudi za to, da zmečemo proč vse, kar se nam je z leti natralo in o čemer vemo, da ne bomo nikdar več potrebovali. Tako spravimo lahko v zaboje vse perilo, obleko, posodje, knjige in druge drobnarije. Čisto nazadnje pridejo na vrsto tudi živila, zakaj na dan selitve, morda tudi dan poprej in dan pozneje, ko je v stanovanju vse narobe, je najbolje, če jemo zunaj (v gostilni ali pa v menzi).

Zadnji čas zelo radi delajo razložljivo opravilo, posebno za spalnice in jedilnice, to je opravilo, pri kateri so omare in postelje sestavljene iz posameznih delov, ki so zvezani med seboj z vijaki. Kdor ima takšno opravilo, si selitev samo seveda lahko še bolj olajša, ker lahko opravilo že prej razloži in zveže enake kose, vmes pa dene cunjice, da se ne odrgnejo.

Za gospodinj, ki se tako pripravi na selitev, ne bo potem selilni dan nobena posebna muka. Mimo tega bo pa lahko sama vse nadzirala, zlasti delavce, ko bodo prenašali opravilo, in jo bo tako obvarovala marsikatere poškodbe.

PRENOVITE SI OPRAVO

Ali se še spomnite na pohištvo iz l. 1880.? V vsaki dobri meščanski hiši ste videli školjkaste posteljnake, omare s školjkastimi nastavki, stebri in vsemi mogočimi okraski, dostropna ogledala in tako imenovani «trumeaux» (izgovori trimò). K temu so spadali stoli in naslanjači, ki so bili prevlečeni

Nesodobna oblika posteljne omarice iz orehovega lesa.

z rdečim ali pa z zelenim plišem in na katerih se je silno nerodno sedelo, ker so bili pregloboki, ter trebušaste zofe, na katerih ni mogel nihče dolgo sedeti in ki so kmalu postale grde in od moljev razjedene, vendar se gospodinjje iz tiste dobe nikakor niso mogle odločiti, da bi jih spravile med staro šaro. Posebno značilno za to dobo je bilo bogato izrezljano pohištvo, ki ga je bilo treba skoraj neprestano krtačiti s čopičem in kjer je našel prah zmerom dobrodošlo zavetje. Vendar — to moramo priznati — je bilo to pohištvo napravljeno iz najboljšega lesa in tako trpežno izdelano, kakor da bi moralo trajati celo večnost. Navadno so uporabljali za takšno opravilo težek hrastov les, ki so ga svetlo ali pa temno lužili, orehov les ali pa mahagoni, torej les, ki ga imajo še dandanašnji za najboljšega.

V tem je morda tudi vzrok, da se gospodinjje le težko ločijo od starega pohištva, ker se dobro zavedajo njegove trajnosti in trpežnosti. Vendar pa svetujemo takim gospodinjam: «Prenovite si opravilo!» Predelava pohištva vas bo stala dosti manj, kakor če kupite novega, obenem vam bo pa zagotovljen prvovrsten in trpežen les.

Prenovitev ni težka. Stara oprava je navadno tako izdelana, da odstranimo brez velikega truda in brez posebnih stroškov nepotrebne nastavke in okraske. Tu vam damo nekaj nasvetov, kako vam lahko vsak mizar popravi in prenove opravilo.

Najprej si oglejmo spalno opravilo. Školjkasta posteljnaka z gumbi, ki se zmerom majejo, sta seveda za pojme o sodobni opravi nemogoča. Najprej odrežemo gumbce, potem odstranimo školjkaste nastavke, pa stojita pred nami preprosta moderna posteljnaka, kakršne vidite v angleških listih za moderno opravilo. Mizar pritrdi na posteljnaka namesto školjkastih nastavkov preprosto, lično oskobljeno letvo.

Posteljna omarica, ki je bila prej temna, je zdaj svetlo in prepletkana, stebrički odstranjeni in predal z vijaki pričvrščen k spodnjemu delu.

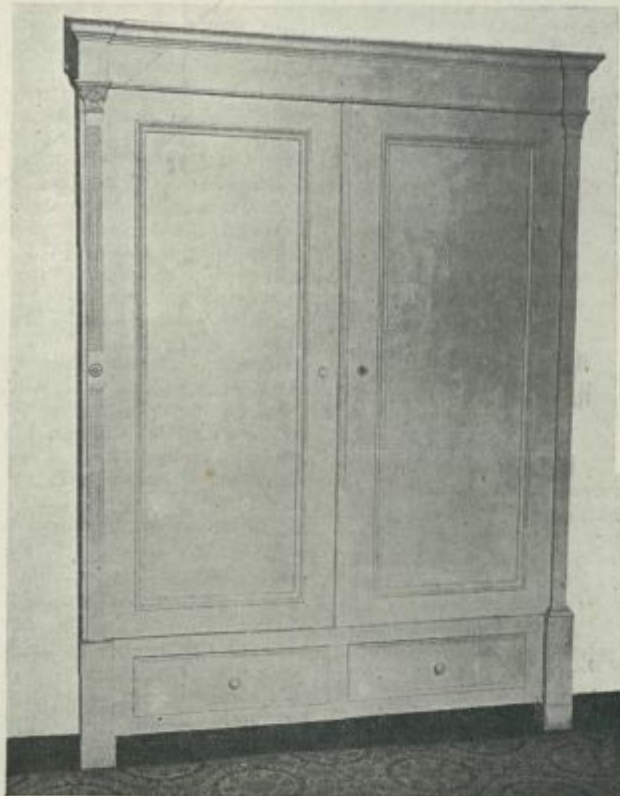
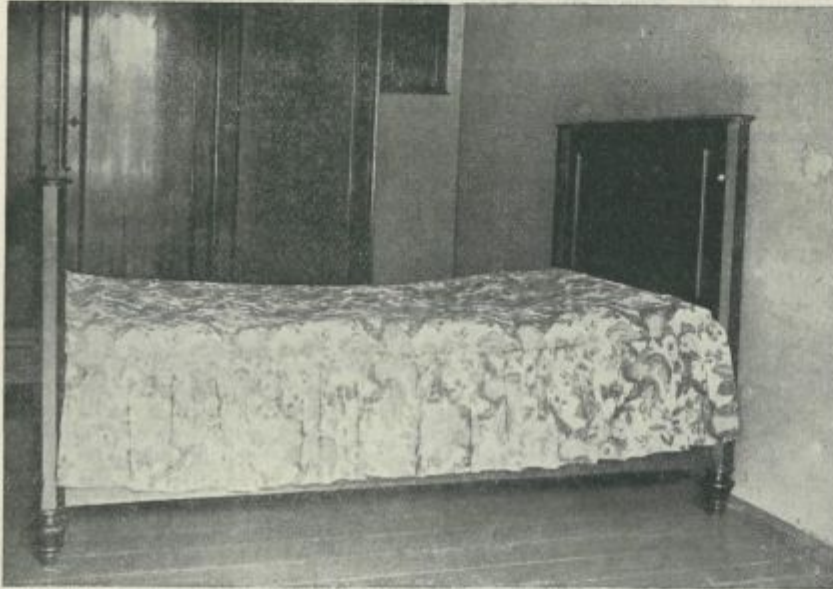
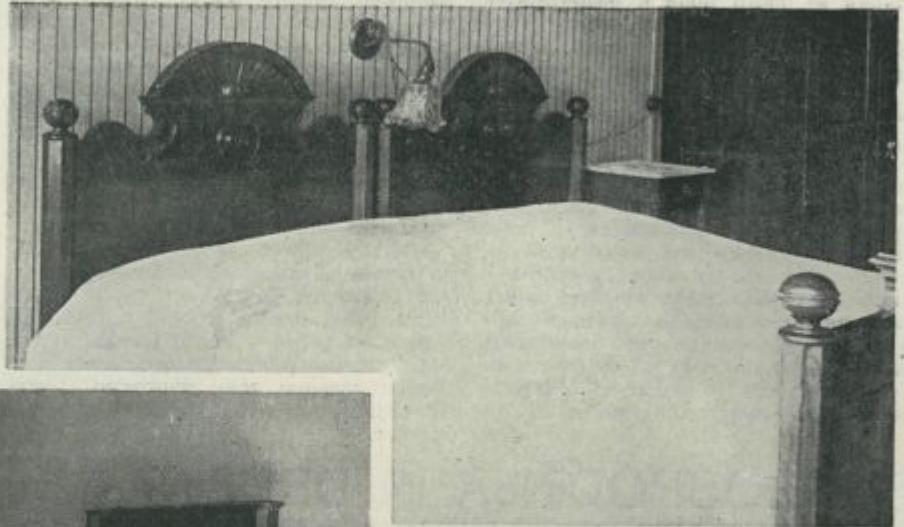

Dva stara školjkasta posteljnjava iz orehovega lesa.

Prenovljeni školjkasti posteljnjak. Školjka in gumbi so odstranjeni, posteljnjak pa znižan na ta način, da smo mu skrajšali noge.

Stara omara, ki jo lahko ugodno preuredimo.

Prenarejena dvokrilna omara. Okraski so poskobljeni, omara pa svetlo prepleškana.

Ker je moderno pohištvo nizko, naj mizar skrajša noge in jih predela tako, da se dajo dobro čistiti. Izrezljane noge nadomestimo z gladkimi.

Ko sta posteljnjava prenovljena vzamemo posteljne omarice v delo. Preprosta oblika ustreza sodobnemu okusu, vendar so omarice zaradi stebrov previsoke. Stebričke naj mizar odstrani, predal pa naj z vijaki pritrdi na spodnji del omarice. Taka posteljna

omarica se dobro poda k posteljnaku in je razen tega zelo pripravna.

Če imate v stanovanju omaro iz trdega lesa, jo hitro in lepo prenovite, če odstranite vse okrasje in nastavke. Potem naj mizar omaro dobro oskoblji, na novo prepleska s svetlo barvo, ki ustreza slikariji sten, ali jo pa damo politirati, da dobi odtenek orehovega lesa. O tem odločata osebni okus in prostor, kamor postavimo omaro.

Iz nemoderne knjižne omare s školjkastim nastavkom dobi gospodinja omaro za perilo. Stare knjižne omare imajo navadno steklena vrata, in zato bo prenovljena omara prav lična. Pod steklom napnemo svilo, ki ustreza barvi ostale opreme in slikariji sobe. Notranjost take omare naj se ravna po

preprosti zunanji obliki. Nikarte uporabljati preveč čipk in trakov! Za perilo potrebujete preproste, dovolj široke police. Najvažneje je pa, da je omara tudi od znotraj čista, da je perilo lepo oprano, zlikano in lepo zloženo, tako da gospodinja lahko takoj vse pregleda, ko omaro odpre.

Če potrebujete za otroško ali gostinško sobo še eno omaro za perilo, potem prenovite omaro z zrcalom, tako imenovani «trumeaux». Zrcalo, stebričke in ostale okraske odstranite, mizar pa naj podstavek dobro oskoblji in prepolitira. Za otroško sobo prepleskamo omaro za perilo z belim lakom.

Za dnevno sobo so prenovljene omarice z zrcalom zelo pripravne. Treba je samo odstraniti zrcalo in omarico

prečistiti, kakor smo zgoraj povedali, in že imamo kos nove, zelo pripravne oprave.

Tudi stare komode se dajo brez posebnega truda prenoviti. Na komodo iz mahagonijevega lesa pritrdimo polico za knjige. Med knjige postavimo keramične izdelke, in nekdanj nakazna komoda je postala ličen kos celotne oprave. Vrhnji predal prenovimo tako, da se odpira od zgoraj navzdol, kakor sedanjí moderni damski sekretjerji. Tako dobi gospodinja lično pisalno mizo, ki ne kvari sobe.

Tako lahko prenovite vso opravo z majhnimi stroški, in če si nabavite še nekaj novih kosov, boste imeli moderno in udobno stanovanje.

*** GOSPODINJA IN DRUŽINA ***

Marsikatera gospodinja je gotovo rekla, ko je čitala vsa naša poglavja, ki gredo v glavnem za tem, da se spravi tudi v gospodinjstvo malo več smotrnega gospodarstva: «To je vse prav lepo, toda mogoče je kvečjemu tam, kjer ni otrok in kjer ni pri hiši preveč ljudi.» Vendar to ni res. Malo dobre volje in potrpljenja, pa se da vse urediti in spraviti v sklad z našimi smernicami.

Res je sicer, da so otroci, posebno dokler so majhni, velika ovira za red in smotrnost, vendar bo prava gospodinja zmerom našla pravo pot in bo tudi pri njih uveljavila svojo voljo. Navodila, ki smo jih v teh odstavkih podali, so samo smernice, ki jih mora vsaka gospodinja prilagoditi svojim razmeram, zakaj vsak dom je drugačen in tudi otrok se razločuje od otroka.

Dostikrat se bo zdela gospodinjki kakšna zahteva na hitri pogled čisto nemogoča, toda ne sme takoj po prvem poizkusu obupati, saj ima človek največ zadoščenja in veselja, če premaga na videz nepremagljivo oviro.

Kar se otrok tiče, je največ odvisno od pravilne vzgoje. Vsakega otroka moramo že od mladega vzgajati k samostojnosti in mu hkrati vcepiti veselje in pripravljenost, da pomaga drugim. To je pač eno najpomembnejših načel dandanašnje mladinske vzgoje, ki bi ga nobena mati, ki resnično ljubi svojega otroka, ne smela prezreti.

Razume se, da potrebuje mati za takšno smotrno vzgojo precej uvidenosti, vzgojnega čuta in ne v najmanjši meri potrpljenja, ki bo pa kaj kmalu obilo poplačano. Vsaka mati bi se morala zavedati, da je vzgoja samo nekakšna pomoč in nadomestilo v dobi, ko se človek še ne more sam vzgajati. Zato mora stremeti za tem, da to dobo čim bolj skrajša in da postavi otroka čimprej v duševnem in telesnem pogledu na lastne noge. S tem bo koristila otroku, pa tudi sebi.

Zdaj pa še besedo o ostalih družinskih članih. Izpred vsega mislimo tukaj na moža, ki ima v marsikateri hiši

v primeri z ženo še zmeraj precej ne- navadno, da ne rečemo, izjemno stališče, čeprav se je prav zadnja leta tudi na to stran veliko izpremenilo. Navzlic temu je pa ponekod mož še zmerom os, okoli katere se vrti vsa hiša. Ko pride on domov, ga morajo vsi streči, vsi se morajo ozirati na njegovo dobro ali slabo voljo, če po kosilu malo zadremlje, mora biti vsa hiša tiho itd.

V Ameriki na primer je na to stran precej drugače. Tam se ne da mož, ko pride iz službe, ki ni seveda nič lažja

kakor pri nas, streči kakor prine, ampak še sam pomaga ženi pri težjih delih (nacepi ji drv, nanosi premoga, zdrigne tla itd.). Marsikje mož celo pripravi zjutraj zajtrk in odpravi otroke v šolo.

Sodbo o tem, ali ravnajo bolj pravilno može v Ameriki ali v Evropi, prepuščamo našim možem, ki si domišljajo, da vselej pravo pogodijo.

Seveda se bodo morali tudi drugi člani družine pri nas še marsičesa odvaditi in marsičesa naučiti, če hočemo, da bo gospodinja lahko smotrno in umno uredila in vodila svoje gospodinjstvo, od česar sta odvisni zadovoljnost in sreča vse družine.

PRESENEČENJE ZA VAŠE GOSTE

Špinačo dobimo lahko vse leto, seveda se pa tista, ki je v toplih gredah vzgojena ali pa celo vložena, ne da primerjati s svežo. Tudi majhni otroci in bolniki lahko uživajo špinačo, ker je izmed vse zelenjave razen korenja najlažje prebavljiva. Posebno zdrava je za tiste, ki trpijo na želodcu, ker vsebuje dosti vitaminov in železa. Pripravimo jo lahko na razne načine, da jo vsak rad je.

Danes vam povemo nekaj receptov, kako pripravite špinačo, kadar pričakujete goste.

Špinačni narastek. Špinačo dobro preberemo in operemo. Nato jo sesekljamo in na maslu prepražimo. Ko se popolnoma ohladi, zamešamo vanjo zvrhano žlico bele pšenične moke, dva rumenjaka, soli, drobno sesekljanega drobnjaka in trd sneg iz dveh beljakov. Posodo dobro pomažemo z maslom in potresemo s krušnimi drobtinami. Vanjo stresemo potem vso zmes, na vrh pa položimo majhne koščke presnega masla. Špinačni narastek pečemo v pečici ob zmernem ognju kake pol ure. Napravimo ga lahko v poljubni obliki, posebno lep pa je, če ga pečemo v lepo oblikovanem torilcu.

Špinačni cmoki k mesu s krompirjevimi kroglicami. Oprano in prebrano špinačo poparimo z vrelo vodo, iztisnemo in sesekljamo. Potem namočimo sredico dveh žemelj v nekoliko oso-

ljeno mleko in prepražimo srednjeveliko čebulo, malo peteršilja in drobnjaka, vse to seveda sesekljano, s špinačo na maslu. Temu dodamo ožeto sredico in tri rumenjake pa neprestano mešamo. Nato napravimo iz treh beljakov trd sneg, ga zmešamo k špinači in začini s soljo, muškatinom cvetom in poprom. To zmes stresemo v čisto platneno cunjko, ki smo jo poprej dobro namazali z maslom, jo prevežemo, da dobi obliko lepega okroglega cmoka, in položimo v lonec vrele slane vode. Cmok se mora dobro uro kuhati. Ko je kuhan, ga položimo na krožnik in okrasimo s poparjenimi špinačnimi listi. Serviramo ga k mesu, pečenki ali zrezkom s krompirjevimi kroglicami. Te kroglice napravimo takole: Pretlačenemu krompirju primešamo rumenjaku, soli in malo masla. Iz te zmesi naredimo potem majhne kroglice in jih ocvremo ali opečemo na maslu.

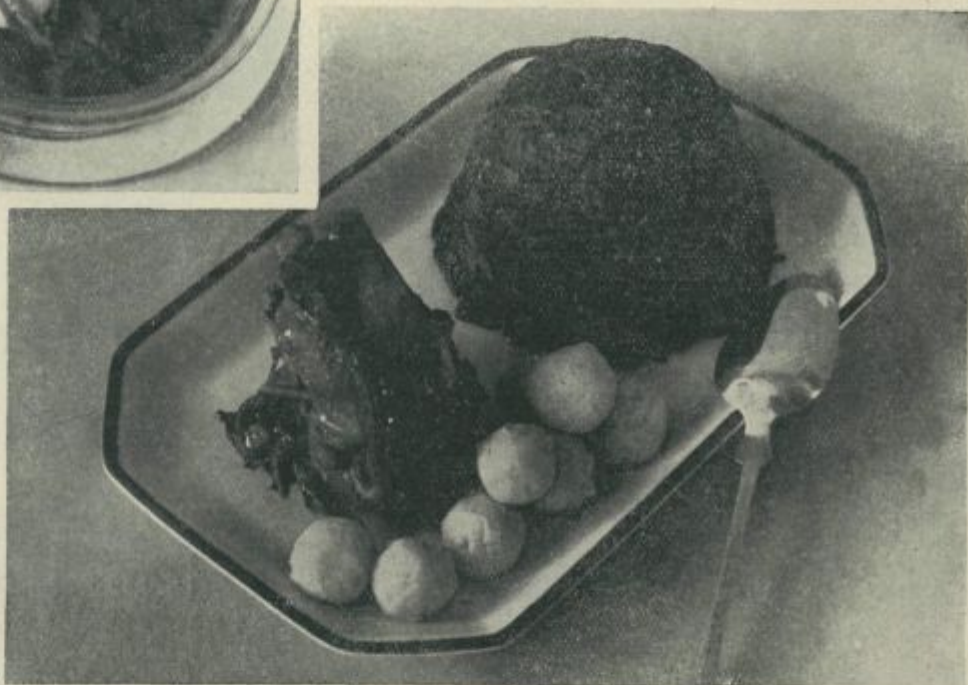
Špinačna prikuha s trdimi jajci in sardelami. Svojim gostom radi postrežemo med drugim tudi s špinačo, ki je posebno okusna, če jo pripravimo takole: Dobro prebrano in oprano špinačo poparimo z vrelo vodo, iztisnemo in drobno sesekljamo. V kozico damo malo masla, pol žlice drobno sesekljane čebule in pol žlice bele moke. Ko je prežganje lepo rumeno, stresemo špinačo v kozico, zalijemo vse skupaj z govejo juho in pustimo, da prevre.

Špinačna prikuha s trdimi jajci in sardelami, k temu krompir v oblicah in zeliščno maslo.

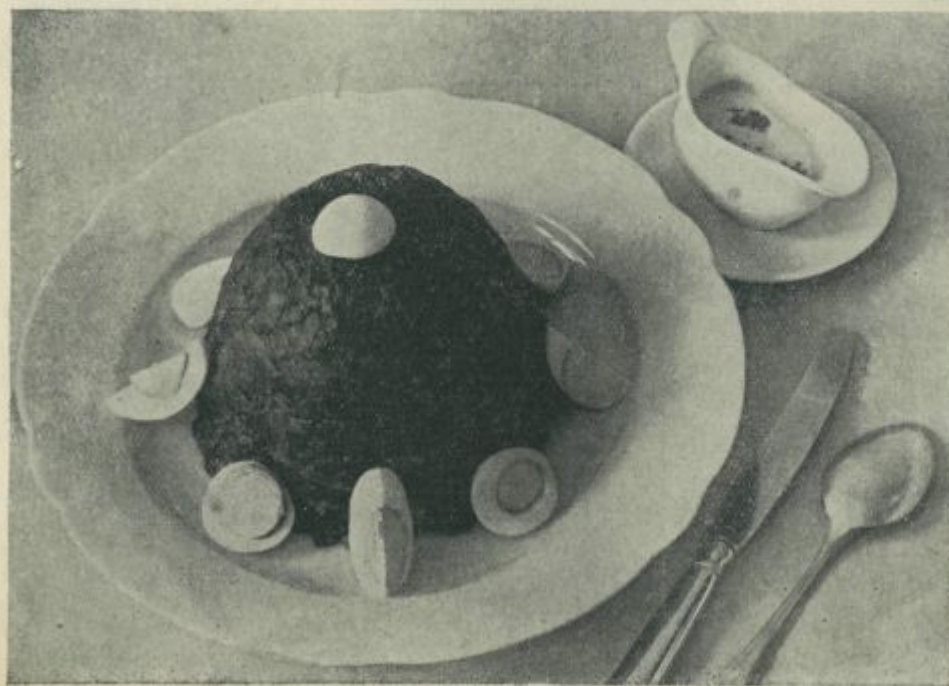
Špinačni cmok k mesu s krompirjevimi kroglicami.

Špinačni cmok, ki ga prinesete na mizo s trdo kuhanimi jajci in z razpuščenim maslom.

Nazadnje jo še malo posolimo in pridenemo muškatovega cveta, potem pa jo stresemo v skledo in obložimo s trdo kuhanimi jajci in sardelami. K špinači se poda krompir v oblicah in zeliščno maslo, ki ga pripravimo tako, da maslo razpustimo in mu dodamo različna zelišča, kakor na primer drobnjaka ali pa peteršilja, ki jih moramo seveda drobno sesekljati.

Špinačni cmok. Na ta način pripravljeno špinačo lahko serviramo svojim gostom kot glavno jed, lahko pa tudi kot prikuho k najrazličnejšemu mesu. Pol kile kuhanega krompirja zmečkamo in dodamo četrť kile moke, malo soli in tri jajca. Pol kile špinače poparimo in prepražimo na maslu z drobno sesekljano čebulo, potem jo pa zamešamo v krompir in napravimo velik cmok, ki ga kuhamo v platneni cunji nekako deset minut. Preden ga postavimo na mizo, ga okrasimo s trdo kuhanimi jajci.

Solata iz špinače in mladih kopriv. Taka solata je posebno primerna spomladi in zgodaj poleti, ko nabereemo lahko še svežih kopriv. Če so koprive že velike, moramo paziti, da oberemo samo mlade, sveže poganjke. Špinačo in koprive dobro preberemo in operemo, nato napravimo zmes iz kisa ali pa iz citronovega soka, olja, čebule, nastrganega kuhanega rumenjaka, soli in popra. S to zmesjo polijemo špinačo in koprive in pustimo, da v tej zmesi nekaj ur stoje. Takšna solata se prav posebno poda k perutnini ali pa h goveji pečenki.

Razen teh receptov jih imamo še vse polno, ki jih pa naše gospodinje gotovo že poznajo. Tako na primer špinačno juho, sladko špinačno prikuho, špinačne omlete itd. Ker lahko uživamo špinačo vse leto, je zmerom dobro, da jo zna gospodinja na več načinov pripraviti.

Pomagaj si sama

NEKAJ ZA GOSPODINJE — NOVINKE

Naj bo gospodinjstvo v hiši še tako izpopolnjeno, vendar še vsak čas česa pogrešimo. Po navadi so to le bolj majhni predmeti, ki so se nam zdeli kdaj prej morda celo nepotrebni, zdaj pa vidimo, da smo le težko brez njih.

V mladem gospodinjstvu je pa seveda še dosti težje. Vse je bilo treba šele nakupiti, stroški so rasli od dne do dne, in naposled je še zmerom marsičesa manjkalo. Ne mislimo soli in sladkorja, ki sta za kuho nujno potrebna; zakaj če manjka najpotrebnejših dodatkov, potem je to dokaz, da gospodinja ni kos svojemu poslu, in ni opravičila zanjo. V mestih, posebno v velikih stanovanjskih hišah se sicer zmerom dobe stranke, ki si hodijo k dobrim sosedom redno izposojat vse mogoče reči. In zmerom prihajajo z izgovorom, češ, trgovine so že zaprte, takoj jutri vam povrnem, pravkar je postrežnica odšla, pa nimam nikogar, da bi ga poslala v trgovino itd. Ne, o takih rečeh ne bomo

govorili. Neodpušljivo je, če gospodinja zjutraj ne poskrbi, da bi nakupila vsega, kar potrebuje. Govoriti hočemo o nadomestilu praktičnih predmetov, ki jih časih tudi najboljša gospodinja pogreša.

Petek je, na trgu smo kupili rib, in ko pridemo domov, se spomnimo, da nimamo luskala. Kako naj si v tem primeru mlada gospodinja pomaga?

Pušico za olje lahko nadomestimo s tem, da pomočimo konček razpukane orvice v olje in namažemo z njim ključ in ključavnico.

Če nimamo luskala za ribe si lahko pomagamo s strgalom.

Če nimaš valjarja za rezance, razvaljaj testo s steklenico.

Če ni strgala pri rokah, odrgnemo limonov olupek s koščkom sladkorja.

Pomoč je prav lahka. Luskalo za ribe nadomestimo z navadnim strgalom. Delo je prav tako hitro in dobro opravljeno.

Gospodinji novinki se kaj lahko zgodijo, da ima v kuhinji lepo belo desko za testo, ko je pa treba testo zvaljati, zapazi, da nima valjarja. A tudi starejši gospodinji se lahko zgodijo, da se stari valjar kaj pokvari, pa si pozabi kupiti drugega, dokler se nenadoma pred pripravljenim testom ne spomni, da valjar ni več za rabo. Iz take zadrege si prav lahko pomagamo. Namesto valjarja vzamemo primerno steklenico, jo dobro umijemo z vročo vodo in izplaknemo še z mrzlo, potem pa jo dobro zbršimo s čisto krpo in zvaljamo z njo testo. S steklenico bomo opravili svoj posel prav tako dobro kakor z najboljšim valjarjem, samo gledati moramo, da steklenico res dobro obrišemo, da se je testo ne prime.

Zgodi se tudi, da bi gospodinja rada vzela majhno stekleničko malinovca s

seboj na izlet, pa ne najde v kuhinji tako majhnega lijaka. Iz te zadrege si kaj lahko pomagamo. Previdno ubijemo jajce, ki ga pozneje gotovo lahko porabimo pri kuhi, napravimo v dno večje lupine z iglo majhno luknjico, in lijak je narejen. Tak lijak nam tudi dobro služi, kadar hočemo napolniti majhno stekleničko s kolinsko vodo.

Mlada gospodinja bi se rada postavila. Napraviti hoče močnato jed, da z njo razveseli moža. Pa zapazi, da nima strgala za limonov olupek. Veliko strgalo ima, a to uporablja za druge stvari pa se boji, da bi se močnata jed ne navzela drugega duha. V tem primeru je najbolje, če ostrga limonov olupek s koščkom sladkorja.

Naše stanovanje ni dovolj veliko, da bi mogli v njem vse shraniti, kar imamo. Zato spravimo dosti reči v klet in na podstrešje. A zgodi se, da ključavnica od ležanja na zraku zarjavi in da ključ ne prime. In zdaj spoznamo, da bi morali imeti v gospodinjstvu tudi

pušico za olje. Dokler te nimamo, si pomagamo s končkom razpukane vrvice, ki jo pomočimo v olje in pomagamo z njo notranjost ključavnice in ključ.

Ker imamo danes že povsod električno luč, se mlada gospodinja ne spomni, da potrebuje v gospodinjstvu tudi svečnik. Če pa mora pozno zvečer na podstrešje ali pa v klet, hitro spozna, da potrebuje stojalo za luč. To naj je pa nikar ne spravi v zadrego. Gotovo ima kje kakšno staro steklenico z ročajem, v kateri je bil liker. Potem naj poišče še košček lepenke, ki naj jo zaokroži, preluknja in natakne na svečo, da ne bo z njo pokapala tal, in svečnik je narejen. Če je vrat steklenice preozek, naj malo obstrga svečo na koncu, dokler ni dovolj tenka.

Mlada gospodinja si mora znati pomagati — to je vse! In malo misliti je treba! Potem ji ne bo treba vzdihovati: «Bog pomagaj, zdaj pa spet tega nimam!»

O PREPREČENJU ZANOSITVE

PRIHODNI MESEC IZIDE TEŽKO PRIČAKOVANA KNJIŽICA:

REGULACIJA ROJSTEV

ZAKAJ SMO IZDALI TO KNJIŽICO?

Zadnja leta so se v časopisju pri nas in drugod na dolgo in široko razpisovale ankete o potrebi umetnega splava, o preprečenju zanositve in o Knaus-Oginovi metodi.

O vseh teh vprašanjih se je razpravljalo javno in prikrito tako v boljših hišah kakor tudi v bornih delavskih domovih. Vse to je seveda izpred vsega zanimalo ženske. Tiste, ki so si mogle, so si omislile potrebne strokovne knjige, revnejše pa so se dale poučiti po znankah in prijateljicah ali pa po dobičkaželjnih svetovalkah. In prav te uboge žene so doživele toliko bridkih razočaranj in prevar, da so svojo preveliko zaupljivost drago plačale.

Na naše uredništvo prihajajo zadnji čas pogosta vprašanja, zakaj «Žena in dom» o teh rečeh ne pove svojega mnenja. Veliko naročnic pa želi, da jim odgovorimo, ali so razne priporočane metode o preprečenju zanositve zanesljive ali ne. Iz teh vprašanj smo ugotovili, da je veliko žensk o vsem tem napačno poučenih.

Ker se nam ne zdi prav, da bi bile o tem pravilno poučene samo tiste, ki imajo sredstva za

drago literaturo, revne žene pa naj bi bile še naprej odvisne od različnih brošur in nestrokovnjskih nasvetov, ne gre, da bi o tem še nadalje molčali.

Zato smo naprosili avtorja naših zdravniških knjig g. dr. Karla Petriča, da je napisal to poljudno razpravo. Ta knjižica naj pouči žene in dekleta, ki se v kratkem poroče, o vseh vprašanjih, ki se tičejo preprečenja zanositve. Saj pravi zdravnik dr. M. Justin v svoji razpravi «Še o Knaus-Oginovi teoriji» (Zdravniški vestnik 3/1956), da je «resno predavanje resnim ljudem-ženam, ki se jih tiče, vedno na mestu» in da je «v interesu naroda, če se to odkritje tudi javno pove tistim, ki se jih tiče.»

Gospodu dr. Karlu Petriču bodi za njegovo delo in trud iskrena zahvala!

Knjiga bo v kratkem natisnjena. Tiskali pa bomo samo toliko izvodov, kolikor jih bo naročenih. Stala bo 30 din. Naročnice jo dobe za polovično ceno, t. j. za 15 din.

Seveda jo dobe samo žene pri Upravi «Žena in dom», Ljubljana, Dalmatinova ulica 8, I. nadstr.

Zimski za mesto in in lepe obleke

Plašč iz črnega sukna z mehkim zvončastim ovratnikom iz bobrovine. Rokavi so na rami močno razširjeni in nabrani. Plašč se v pasu tesno prilaga životu. Blaga je treba 3-50 m, če je široko 120 cm.

Plašč iz melirane podolžno progaste tkanine. Kroj je nenavadno preprost, in je zato plašč posebno eleganten. Ovratnik in desni zavitek sta okrašena z astrahanom. Okroglina rokava je položena v gube. Za ta plašč potrebujemo približno 2-70 m blaga, širokega 140 cm.

Plašč iz črnega velurja. Okoli vratu in na rokavih je okrašen s krznom. Potrebujemo nekako 3-25 m blaga, širokega 140 cm.

Smučarski kostum iz temnorjavega volnenega blaga. Jopica sega čez boke in se spredaj globoko prepenja. Žepi so našiti. Hlače segajo do členkov, kjer se tesno prilagajo nogi. Na hlačah so vlikane gube.

Zelo lep je smučarski kostum iz sivoga športnega blaga in okrašen z zelenim ali temnomodrim ovratnikom in gumbi. Jopič je kratek in nekoliko priležen. Reverji so široki in prešiti na stroj. Prav tako je prešit jopič po vsej dolžini in rokavi v zapestju. Hlače so ohlapne in se v členkih zapenjajo tesno ob nogi.

plašči izprehod za beli sport

Zimski raglan z okroglim krznem ovratnikom in z nagubanimi žepi. Rokav je iz treh delov. Na zadniku sta dve gubi, ki sta nekoliko prešiti. Za ta raglan potrebujemo okoli 2-85 m blaga, širokega 130 cm.

Zimski plašč iz bukclja s kožuhočinastim ovratnikom in z zvončastimi zavihki. Rokav je spodaj širok in se končava v visok in ozek zapestnik. Blaga potrebujemo nekako 2-90 m, če je 140 cm široko.

Kratek plašč iz rjavega karirane blaga, ki je spodaj zvončasto razširjen in ima pri vratu srčast zavihke. Pas je iz rjavega usnja. Blaga je treba približno 3 m, če je 150 cm široko.

Smučarske hlače iz belega deftina. Zelo lepo se poda k takim hlačam jopič v modri ali rjavi barvi, ki ga okrasite z ostanki deftina. Jopič ima široke reverje in stoječ ovratnik. Žepi so našiti.

Jopič iz impregniranega gabardena. Spredaj se široko prepenja. Ima široke reverje in pokončno stoječ ovratnik. Ker je jopič kratek, je brez pasu in se le ob straneh z ozkimi pasci zadrigne. Hlače segajo do sredine gležnjev. Krojene so ohlapno.

ZAPETO

DO

VRHA

Obleka iz karirane blaga. Šal okoli vratu in pas se morata ujemati z barvo kvadratov. Blaga potrebujemo okoli 2-40 m, če je 150 cm široko.

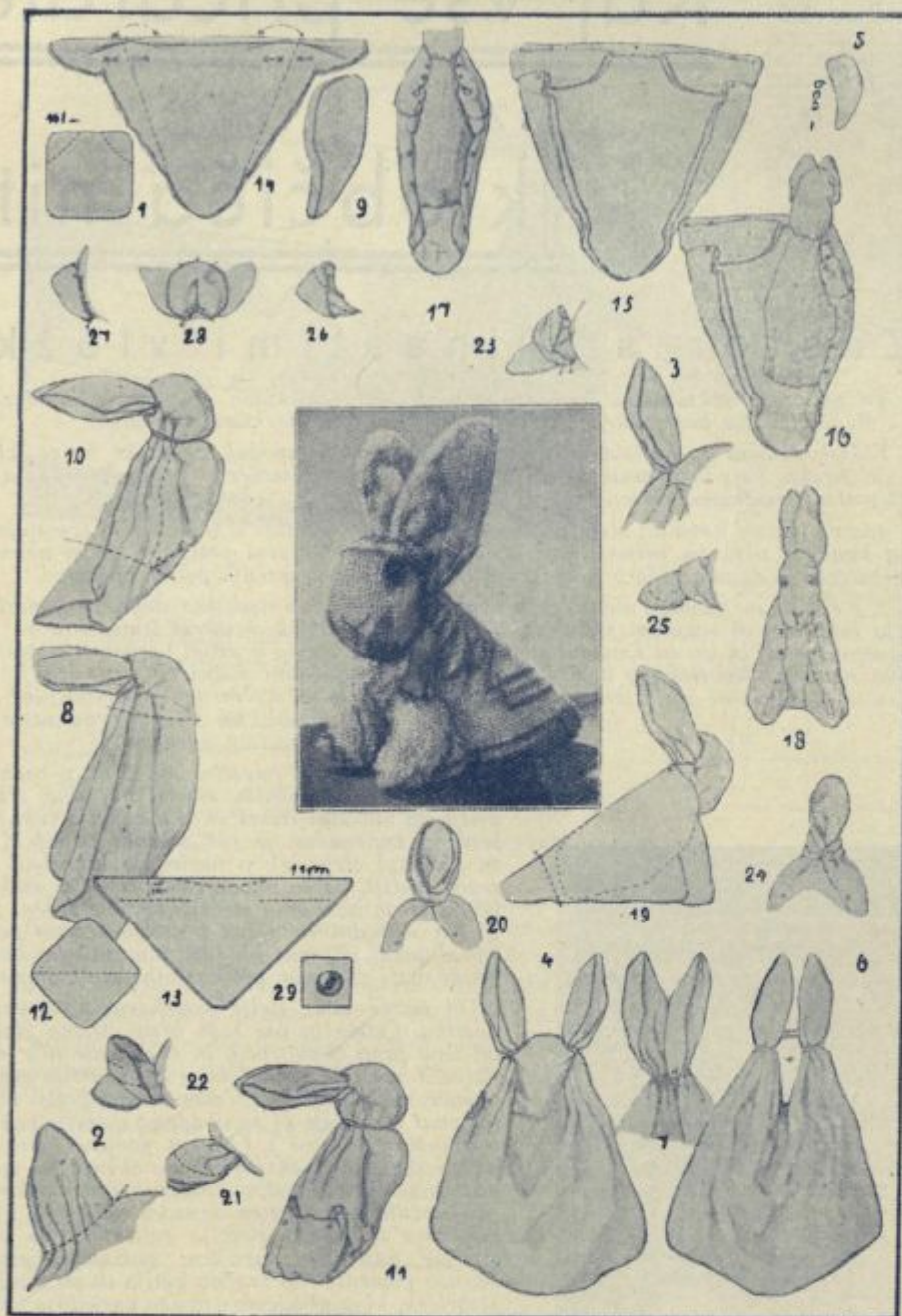
Obleka iz volnenega blaga. Rokavi so ob rami nekoliko nabrani. Krilo ima spredaj gubo, zadaj je pa gladko. Za to obleko je treba nekako 2-25 m blaga, širokega 150 cm, in 20 cm pikeja za ovratnik.

Obleka z jopico iz volnene vozličaste tkanine. Ovratnik in gumbi so iz usnja, in je najlepše, če se njih barva ujema z barvo blaga. Ta obleka je zlasti praktična zato, ker nosimo krilo lahko tudi k beli bluzi. Blaga je treba okoli 2-50 m, če je 150 cm široko.

Obleka iz vozličaste tkanine rjaskatobež barve ali pa iz enobarvenega volnenega prepa. Ozaljšana je s prešovi in s kovinskimi gumbi in potrebujemo zanjo približno 2-80 m blaga, če je 100 cm široko.

Zajček

za Vašega
Mihca,
ki Vas
prav nič
ne stane

Med krpami poiščite ostanek šenilje, pliša, žameta, klobučevine, frotirja, flaneli ali pa barhenta. Zajček mora biti mehak! Ko se pripravite k delu, urežite najprej dve krpi, veliki po 28 cm v kvadratu. Nato pa delajte natanko po slikah.

Štev. 1. Odmerite zgornja vogala tako, da pustite od sredine na vsako stran po 5 cm. Štev. 2 in 3. Prešijte odmerjena vogala s prednjim obodom in ju potegnite po šivo skupaj, tako da dobite obliko ušes. Nato obe ušesi zategnite tako, da dobi krpa obliko, kakršno vidite na sliki štev. 4. Zdaj odrežite košček trde klobučevine ali pa kartona, ki naj bo 6 cm dolg in 3 cm visok, to je takšen, kakršnega vidite na sliki štev. 5. Tako izrezani košček je podlaga za glavo, zato ga postavite med ušesi, kakor kaže slika štev. 6. Nato uravnajte ušesa, da določite smer, kam naj bodo obrnjena, nakar jih tesno povežite in pritrdite skupaj (glej sliko štev. 7). Štev. 8. Tako se potem glava nagači, vrat pa zadrigne na označenem mestu. Potem se izrežeta iz trde klobučevine ali pa iz kartona dva ploščka, in sicer po 11 cm dolga in zgoraj po 5, spodaj pa po 3½ cm široka. (slika štev. 9), ki se vložita v zajčka, in sicer na vsaki strani trupa po eden, tako, kakor je označeno s pretrgano črto na sliki štev. 10. Zdaj prepognite blago po spodnji pretrgani črti tako, kakor kaže slika štev. 11, in vzemite v roko drugo krpo (28 × 28 cm), pa jo prepognite po pretrgani črti (slika štev. 12), da dobite trikotnik. Potem odmerite od obeh vogalov po 11 cm in označite (štev. 15). Po oznaki nato krpo prepognite, da dobite sliko štev. 14, in nato še obliko po skici štev. 15. V tako zapognjeno krpo vložite zajčka, ki ste ga naredili iz prve krpe. Kako to delajte, je težko povedati, najbolje je, če pregledate slike od štev. 16 do 18 in poizkusite sami z nekoliko dobre volje, spretnosti in potrpljenja. Kako se naredi rep, vidite na sliki štev. 19, in sicer je označeno blago zanj s pretrgano črto. Na sliki štev. 20 vidite, kako se zveže rep, na slikah od štev. 21 do 26 pa, kako se izdelata rep in glava.

Ko je zajček narejen, izšijemo še z rdečo nitjo nosek in gobček (slika štev. 28), za oči pa vzamemo majhne črne bisere ali pa majhen črn gumb, ki ga prišijemo najprej na krpico rdečega blaga (slika štev. 29). Da bo zajček otroku prav posebno ugajal, mu privežemo okrog vratu pisano peltjico s kraguljčkom.

Kaj vse pričarate

iz klobčiča niti

Zastor s klinastimi vložki

Ta zastor je 60 cm širok in 55 cm dolg. Vložke kvačkamo s kvačkancem Mez — C. M. S. šte. 120 barve ekri in jih potem všijemo na markizet iste barve.

Vložek delamo po narisku in ga pričnemo kvačkati spodaj. Za vsako progo, ki je 5 cm široka, naredimo verižico iz 53 zračnih petelj. Posamezno progo kvačkamo do 127. vrste popolnoma zase.

1. vrsta: en navadni stebriček, ki ga obodemo v osmo zračno petljo (če štejemo od kvačke), nato pa petnajstkrat izmenoma po dve zračni petlji in po en navadni stebriček, ki ga obodemo v tretjo naslednjo petljo, pet zračnih petelj, obrnemo.

2. vrsta: en navadni stebriček v drugi stebriček, dva navadna stebrička v naslednjo luknjico, en navadni stebriček v naslednji stebriček, šestkrat izmenoma po pet zračnih petelj in po en navadni stebriček, ki ga obodemo v drugi naslednji stebriček, dva navadna stebrička v naslednjo luknjico, en navadni stebriček v naslednji stebriček, dve zračni petlji, en navadni stebriček v tretjo zračno petljo izmed petih, ki smo jih bili naredili na koncu prve vrste za obrat, pet zračnih petelj, obrnemo.

3. vrsta: po en navadni stebriček v vsakega izmed štirih naslednjih stebričkov, dve zračni petlji, en navadni stebriček v naslednjo luknjico, šestkrat izmenoma po pet zračnih petelj in po en navadni stebriček v naslednjo luknjico, dve zračni petlji, po en navadni stebriček v vsakega izmed štirih navadnih stebričkov, dve zračni petlji, en navadni stebriček v tretjo zračno petljo izmed petih, ki smo jih bili napravili na koncu druge vrste za obrat, pet zračnih petelj, obrnemo.

Od četrte vrste dalje kvačkamo natanko po narisku. Četrto in vse sode vrste čitamo zmeraj od leve proti desni, peto in vse ostale lihe vrste pa od desne proti levi. Vsako kvadratično prazno okence nariska pomeni: dve zračni petlji in en navadni stebriček, ki ga obodemo v tretjo naslednjo petljo; okence s križcem pomeni: štiri navadne stebričke, sosednje polno okence pa po tri navadne stebričke več; podolgovato prazno okence: pet zračnih petelj in en navadni stebriček, ki ga obodemo v šesto naslednjo petljo ali pa okoli sredine naslednje luknjice; pokončno prazno okence pomeni: eno zračno petljo in en navadni stebriček, ki ga obodemo v drugo naslednjo petljo.

Vzorec ozkega dela vložka na naši sliki, ki je med obema puščicama, se ponavlja štirikrat.

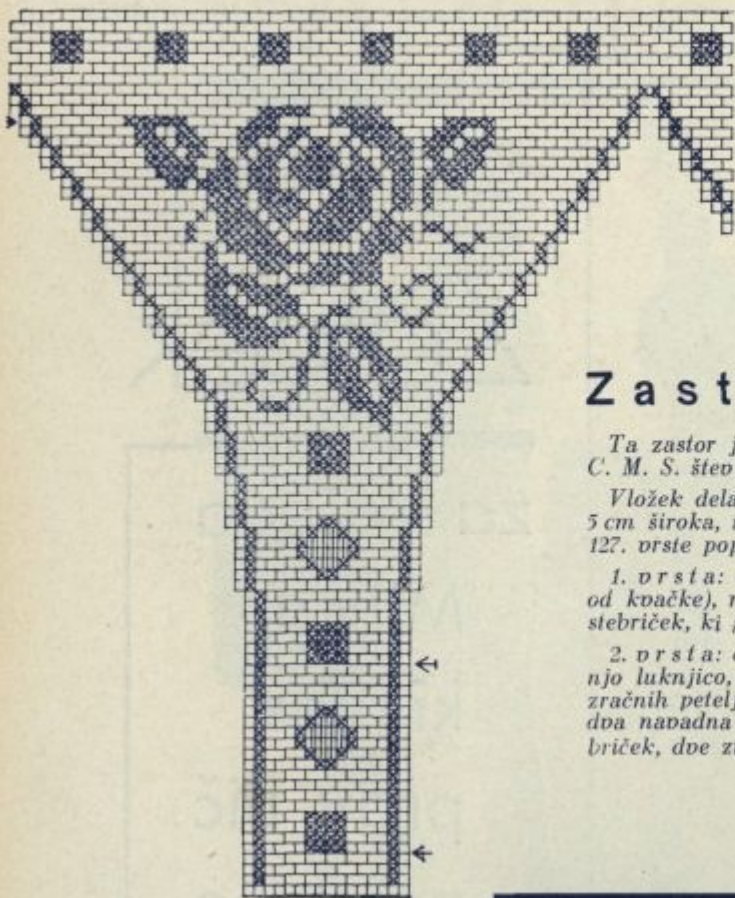
V štirinosemdeseti vrsti se število okenc poveča za dve in moramo v ta namen narediti na začetku vrste sedem zračnih petelj, na koncu vrste pa dve zračni petlji in en trojni stebriček, ki ga obodemo v dno petlje zadnjega stebrička.

Od stoosemindvajsete vrste dalje, ki je zaznamovana s puščico, kvačkamo čez vse tri vložke hkrati, pri čemer napravimo za prehod na vsak naslednji vložek po pet zračnih petelj.

Ko naredimo zadnjo vrsto, skvačkamo vrsto polovičnih stebričkov in napravimo nad vsakim drugim naslednjim stebričkom po eno zanko, tako da naredimo po štiri zračne petlje in po en polovični stebriček, ki ga obodemo v prvo petljo te verižice.

Vsak vložek poškopimo in napnemo, da se posuši, in ga nato prišijemo na markizet, ki ga prej ob straneh in spodaj zarobimo. Blago potem odrežemo pol centimetra nad nitjo, s katero so pripeti nanj vložki, ga zapognemo in polikamo. Robove, kjer se stikata blago in vložek, omečemo, in sicer tako, da obadamo skozi dvojno tkanino.

Če kvačkamo z debelejším kvačkancem, bo vložek toliko večji in ga lahko všijemo v zaveso, ki sega čez vse okno.

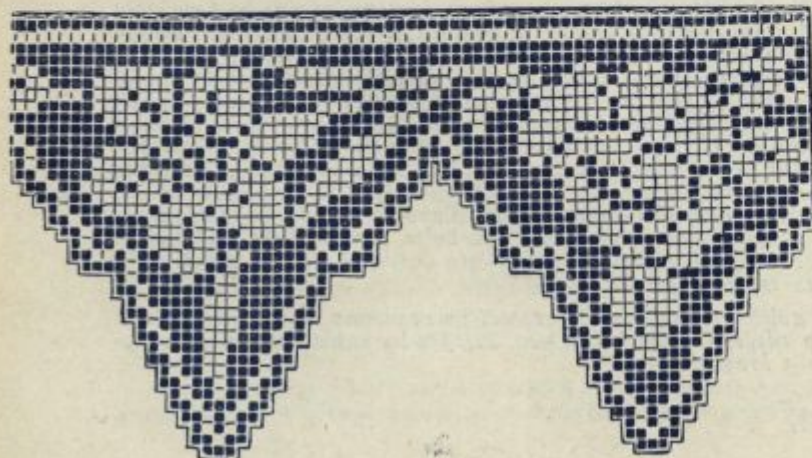

Mrežane ali kvačkane čipke

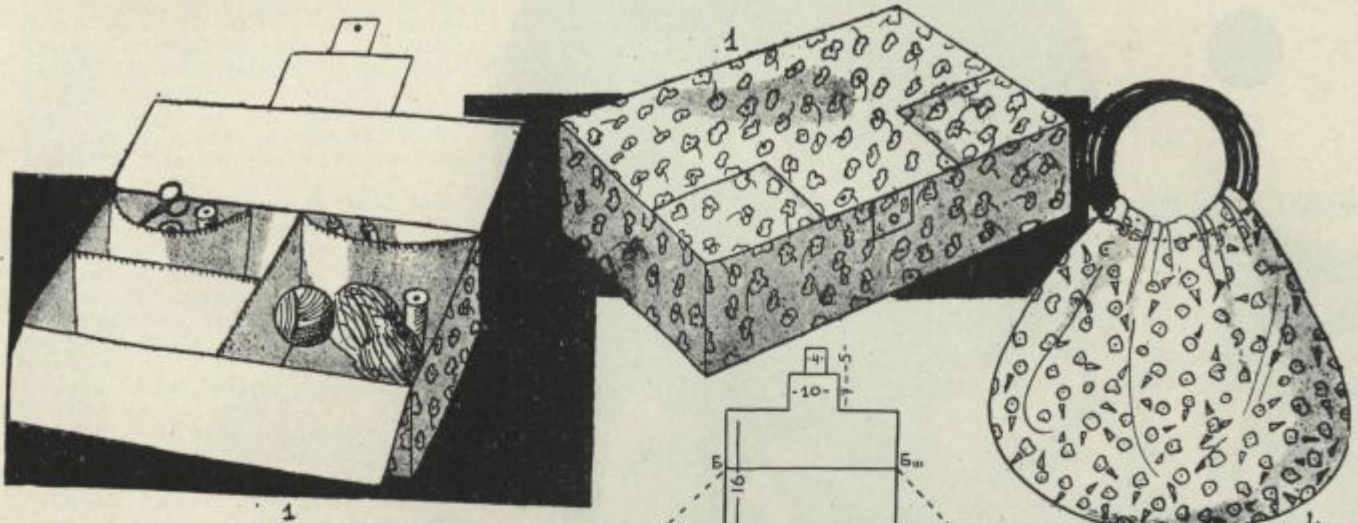
Te čipke, ki imajo precej velike zobce, so prav prikladne za ozaljšanje srajc, kombinež in podobnega živočnega perila. Lahko se pa uporabijo tudi za okras posteljnega perila. Najlepše so, če zobce všijemo k platnu, ravni rob naj bo pa prost.

Za živočno perilo delamo te čipke s čim tanjšim kvačkancem Mez — C. M. S., najmanj s šte. 100. K belemu platnu se podajo bele čipke, k barvastemu platnu pa ekri, rožnate oziroma modre.

Vsak zobec je širok 38 okenc.

BOŽIČNA PRESENEČENJA

Za takšno škatlo oziroma torbico lahko porabimo kos pisanega kretona, ostanek umetne svile ali pa ostanke ponošene vzorčaste svilene obleke. Oboje pa tudi lahko napravimo iz debelega platna in okrasimo s poljubnim vezenjem.

Vsak del škatle (glej slike 1 in 1a) urežemo zase, in sicer lepenko natanko po merah na sliki števil. 2. Pri blagu pa dodamo na vseh straneh $\frac{1}{2}$ cm za rob.

Dno je iz močnejše lepenke, ki jo na obeh straneh oblepimo z enobarvno tkanino. Medtem ko urežemo kos, ki bo na notranji strani škatlinega dna, natanko po lepenki, mora biti tkanina, ki bo na zunanji strani, krog in krog za 1 cm širša, da jo lahko zapognemo. Za vsakega izmed ostalih pravokotnikov pa urežemo po en pravokotnik iz enobarvnega in po en pravokotnik iz vzorčastega blaga. Oba urezana kosa na treh straneh sešijemo, četrto stran pa pustimo odprto, da porinemo lahko vmes lepenko. Ko so vsi pravokotniki oblečeni, jih prišijemo na dno in med seboj z zračnimi vbodi (glej sliko 3). Šive pokrijemo potem s tenko drovico.

Za torbico (slika 4) urežemo pravokotnik, ki je še enkrat tako velik kakor torbica. Na zgornji strani naredimo širok rob, v katerega denemo, preden ga prišijemo, obročast ročaj.

Scherkovi
Nasveti

Puder, ki se
obdrži,

je «Scherkov
Mysticum pu-
der». Ta puder
prekaša vse
druge s svojo
sestavino in ker
je nedosegljivo
fin in duhteč.

Prekrasna usta
po obliki in bar-
vidu Scherkovo
rdečilo za usta,
ki pa ni kričeče.

Gospa!
mnogo bolj Vas
bo ljubil, če mu
ublažite nepri-
jetnost pri britju.
Nabavite mu
«Tarr vodo»,
ki ne učinkuje
samo antisepti-
čno, marveč
napravi kožo
tudi gladko in
nežno.

SCHERK
PARIS - NEW YORK

Scherk
Face
Lotion

Scherkova voda za
nego lica. Pomagala
bo tudi Vam, a samo
pri redni uporabi.
Lice čisti od za-
jedalcev ter mu daje
svež in mladosten
videz. Dobi se v
vseh boljših stro-
kovnih prodajalnah
za ceno Din. 18.-,
35.-, 56.- itd.

Pošljem Vam prav
rad vzorec, če pošlje-
te svoj naslov trdk
Ljudevit Schön, Za-
greb, Jelačićev trg 1.
ter priložite Din. 3.-
v poštinih znamkah
za poštnino.

Zima Božič

... pripravite veselje z darili!

Modna manufaktura, svile, robci, rute, kavne
in jedilne garniture, vozlane preproge itd.

MODA - KVALITETA - VAŠ OKUS!

MANUFAKTURA

F. Ks. Savičan
Ljubljana, mestni trg 24.

Hvaležnost Samojedke

Evgenij Antonovič je bil eden izmed uglednih trgovcev na Jeniseju. Bil je svojevrstnež, zakaj domačinom Samojedom ni dajal vodke. Njegov sosed, Trofim Trofimovič, ki je stanoval kakšnih 20 milj južneje, je pa delal drugače. Spretno je porabljal nepremagljivo poželenje Samojedov do vodke. Ponužal jim jo je celo, ko so se vračali z lova na jesetre in na bele lisice.

«Pijte», jim je govoril in molil steklenico. «Pijte, otroci moji. Pijte ognjeno mleko.»

In takrat, ko je pohlep Samojedov prikipel do vrhunca, je naenkrat odzvel steklenico, sodček pa odkotalil v kot, da je vodka v njem zapeljivo kloktala.

«Tako, dragi severni medvedi, zdaj pa pokažite, kaj imate?»

In bilo je 10 belih lisičjih kož, 2 modri lisičji koži, 6 kožuhov dirkačev, 2 puda jeseter in 20 hermerlinskih kož.

«Dobro, dobro... Vse to vzamem za moko, za sladkor in čaj. In če vam je všeč, privalim sodček zopet pred vas. Gluk... gluk... kakor vir bo teklo. Kakor potok, kadar se taja sneg. «Gluk, gluk... v mrzle želodce mojim somom — če vam je všeč.»

In bilo jim je všeč. Ne v škodo Trofimovo. — — —

Evgenij pa ni bil tak. Svojemu očetu je obljubil, da se bo čuval treh stvari: kvartanja, iskanja zlata in da Samojedom ne bo dajal vodke.

Oče je umrl. Zakopali so ga v kamenit grob. In Evgenij je držal svojo obljubo.

In videli boste, da ne v svojo škodo.

Če so žene Samojedov, čakajoč pred šotori na svoje može, ki so se vračali z lova, že od daleč zagledale, kako prihajajo, so tudi vedele, ali prihajajo od Evgenija ali od Trofimova, so tudi vedele, kakšno bo svidenje z možmi. Gorje, če so prihajali može od Trofimova. Drugače dobrodušni, miroljubni može, so bili prepirljivi, razdražljivi, strašni. Kar je pa bilo najhujše, prinesli so malo blaga, ker jih je Trofimov ociganil. Razen tega so pa morale še molčati, ker bi jih sicer lahko celo prodali tja kam k južnim Samojedom, tam na drugi strani reke.

Evgenij je neko noč, kakor po navadi, ležal v veliki sobi svoje barake na peči in razmišljal, zakaj je v Tundri vedno manj modrodlakih lisic. V kotu je brlela večna lučka. Na mizi se je kadila oljna svetilka in razlivala motno svetlobo.

Tedaj je nekdo rahlo potrkal na šipo malega okenca.

Evgenij je pogledal. Zunaj je stala Samojedka.

«Kaj je?»

«Hitro vzemi svoj denar in kar imaš dragocenega in pojdi za menoj. Razbojniki prihajajo. Spotoma ti pojasnim.»

Rus je v naglici pobral svoje dragocenosti in planil za Samojedko. Če tako reč pove Samojedka, potem je resnica. In tam, kamor ga bo vodila, je varno.

Preko mahovite Tundre sta hitela skozi mrak in noč.

«Šest zločincev je pobegnilo s transporta. Prihajajo od Jeniseja sem. Trgovca Trofimova so ubili in mu pobrali ves denar. Zdaj hočejo še tebe. Rešim te, zakaj ti nisi nikdar našim možem dajal vodke.»

V daljavi so se svetlikale luči, kakor plešočji ognji in blestele preko brezkončne Tundre.

Bili so šotori Samojedov.

Svojemu dušnemu pastirju

ostanejo vedno hvaležni farani, za katere skrbi ne samo duševno, temveč tudi telesno. Tak zdravnik je bil župnik Sebastian Kneipp.

V bogati zakladnici prirode je našel marsikaj, kar človeka zdravi, kadar je bolan, in kar mu tudi pomaga, da si varuje zdravje.

On je tudi odkril blagodejne moči, skrite v našem domačem ječmenu.

Toda šele, ko so po posebnem postopku napravili vse vrline ječmena koristne človeku, šele potem je dovolil, da se ta posebna žitna kava imenuje:

Kneippova sladna kava.

Dobra in cenena kavna pijača, s pomočjo katere si varujemo zdravje!

**DOBIVA SE SAMO
V TAKIH PAKETIH**

Osamljene žene

Nujnost, da bi darovala ljubezen, obvladuje prav tako srce osamljene žene, kakor srce vsake žene in matere. Otožno misli na njuno obilno delo. Biti tovarišica možu, biti njegova življenjska družica, skrbeti za dom in ga polepšavati, gledati otroke, ki doraščajo in se razvijajo — koliko sreče ima v tem omožena žena, pa tudi koliko skrbi, trpljenja in odrekovanja. «Kako rada bi prevzela nase vse trpljenje in skrbi, če bi vsaj enkrat poskusila vso srečo teh ljubezenskih dolžnosti,» si pač misli samica, in te misli postajajo tem bolj boleče, čim starejša je. Kajti v mladosti,

takrat misli srce, da je višek vsega in največja sreča samo ljubezen. Toda kadar te nemirne želje umolknejo, ko začenja postajati ženska resen človek, takrat se pokaže njen pravi ženski značaj v želji, da bi darovala ljubezen, in se šele potem izprašuje, ali bo tudi ljubezen žela.

Ni treba dolgo gledati okoli sebe! Čeprav njene ljubezni nihče ne zahteva, vendar jo bo vsakdo rad z veseljem sprejel! Na srečo je že izginilo mnenje, da so samske tete samo zato na svetu, da priskočijo na pomoč, kjer je treba varovati bolnika, nadomeščati gospodinjo ali pa pomagati pri delu. Te tete skrivajo v sebi neusahljiv zaklad ljubezni in dobrote in vsakomur ga rade dajo, kdor ga potrebuje. Ne samo sorodniki in prijatelji, ne, vsi, ki pridejo z njo v stik, lahko čutijo ta zaklad. Koliko ljubezenskih zgodb svojih nečakov in vnukov zvedo, kolikokrat morajo pomagati, koliko slišijo o težavah žen, ki so v stiski, kolikokrat morajo

Nežno perilo

Kako previdno, kako oprezno pere mlada perica, katero kaže ta slika. Gotovo ni hotela svojega finega perila izpostaviti robatemu postopku pri pranju navadnega perila, ki je bil takrat splošno v navadi. Vendar kaj koristi tudi ta opreznost, ako sredstvo za pranje ni bilo primerno tkanini. Namesto da bi bilo blago in prizanesljivo, je bilo ostro in je razjedalo tkanino.

Posneto po stari sliki

pazljivo prati

V tem oziru imamo danes veliko boljše. Nežno perilo lahko res prizanesljivo peremo z milnimi luskami LUX, ki se že v mrzli vodi tako obilno penijo. LUX odpravi vso nesnago, ne da bi pri tem niti najmanj poškodoval vlakna ali barvo tkanine.

svetovati mlademu človeku, ki je na življenjskih razpotjih!

In vendar pride vsako leto čas, ko se osamljena žena zelo, zelo zaveda svoje osamljenosti in jo hudo čuti. To je čas okoli božiča.

Že zdaj, pred božičem, se začenja v vsaki družini skrivno šepetanje, tajinstvene priprave za zaklenjenimi vrati. Nihče ne sme vedeti, kaj pripravlja ta, kakšno presenečenje si je izmislil za drugega, in vendar ni časa, ki bi bil tako poln občutkov ljubezni do bližnjega kakor ti najlepší dnevi v letu.

Ali ne bi v teh dneh nekoliko pomislili tudi na svoje osamele tete, na tiste tihe mučenice, ki ničesar ne zahtevajo zase, ampak samo dajejo? Ali ni zdaj najlepša priložnost, da se jim izkažemo samo malo hvaležni za njihovo dobrotljivost? Saj ne zahtevajo ničesar od nas, toda malenkost, vsak dar, ki pride resnično iz srca, jih bo razveselil, jim bo dal pobude, da bodo obrnile za nas še več svoje ljubezni.

Ali si morete misliti, kako žalostno mora biti človeku pri srcu, če ostane sam v svoji sobi ob dogorevajočih svečah božičnega drevesa? In to takrat, ko se iz vseh hiš sliši petje, ko se vidijo za vsakim oknom razigrani otroški obrazi, strmeči v lesket svetega večera. Kako bi bile te žene srečne, če bi lahko videle to veselje, če ne bi bile obsojene, da morajo same, tako hudo same, sedeti v samotni izbici in čakati, dokler jim ne bo usmiljeni spanec zatisnil očesa.

Med temi samotnimi ljudmi je večina takih, ki so kdaj v življenju hudo trpeli. Vsak človek ima svoje gorje. Med delom ga pozabi. Toda vsak večer, ko je sam s svojo dušo, se prikrade spomin na to gorje in osamljeni človek ga v svojih mislih doživi še enkrat.

Ali ne bi na ta večer osrečili vsaj enega človeka? Saj gotovo poznate ljudi, ki so vam kdaj že kaj dobrega storili! Ta večer jim lahko z majhnim ljubezenskim darilcem poplačate njihovo dobroto. Povabite jih ta večer k sebi, spomnite se jih!

Ali pa ljudje, ki so morda od vas odvisni; ljudje, ki so vaši znanci, čeprav oddaljeni. Skoraj vsaka gospodinja ima kakšno prijateljico, morda še takšno, ki je brez službe. Če je že ne more povabiti k sebi, pa naj ji pošlje za božič kakšno darilce, kakšne nogavice ali kaj podobnega. Gotovo ji bo ustregla bolj, kakor pa če bi storila bog ve kaj.

Čez leto ste bili na deželi na počitnicah. Ali ne bi bilo lepo, če bi nekaj dni pred božičem poslali ljudem, pri katerih ste stanovali, kakšno majhno darilce? Mogoče kakšno igračko za otroke. Deset, dvajset dinarjev vas bo

stala, toda z njo si boste pridobili več ljubezni, kakor bi jo bili želi, če bi bili za najemnino poleti plačevali trikrat toliko, kakor ste v resnici dajali.

Postrežnica, ki je nekoč služila pri vas, pa je zdaj že tako stara, da ne more več zmagovati dela in preživlja v skromnih razmerah svoja zadnja leta, bo neizmerno vesela, če ji boste poslali zavitek kave in malo sladkorja. To ji bo večje priznanje, kakor pa najodličnejše izpričevalo v poselski knjižici. In stari striček, ki ima branjarijo na trgu! Vse leto je gospodinja kupovala pri njem in kolikokrat ji je kaj pomagal, zdaj je bilo treba papirja, zdaj vrvice, zdaj je navrgel malo sadja, zdaj je dal sinčku kakšen bonbon. Kako bo vesel, če boste prišli za božič k njemu in mu dali tople, pletene rokavice, da ga ne bo v mrazu zeblo.

Da, če bi bila naša denarnica polna, tako polna žvenketajočih novcev, kakor je naše srce polno dobre volje in dobrih namenov! To bi bilo lepo! Toda škoda, da ne znamo čarati. Ali pa vendar? Ali nismo pogosto napravili iz starih reči z domačim delom, s spretnim šivanjem že marsikaj lepega, novega, tako da so otroci mislili, da znamo res čarati. Kaj ko bi tudi zdaj kaj takega poskusili? Saj ni treba darovati samih dragocenosti. Draga kovina ni toliko vredna kakor način darovanja in z njim združena ljubezen. In kolikokrat je samo dobra beseda dar, večji dar kakor pa šumeč stotak. Prav pri osamljenih ljudeh, ki denarja ne potrebujejo, ki pa zato še bolj potrebujejo ljubezni. Nekaj ljubečih vrstic, kratko pismo, lahko napravi čudeže, lahko razveseli srce in mu da novih moči.

Zdaj imamo še dovolj časa do božiča. Premislimo te besede, pretehtajmo jih. Saj imamo ljudi, ki jih lahko osrečimo. Razveselimo jih, kolikor je v naših močeh. Najlepší dan v letu naj bo zanje dan sreče, ne pa dan samotnosti in žalostnih spominov.

Kočljivi položaji

Gotovo je ena izmed najneprijetnejših reči, če se v družbi razvije preprij. Preprij ali celo pretep med moškimi zbudi pozornost in dostojni ljudje ga obsojajo. Preprij med ženskami v javnih prostorih pa zbujajo zgražanje.

Dama, ki je res dama, se ne bo nikoli ne v družbi, ne v javnih lokalih

izpozabila. Če ji kaj ni po volji, da to svoji tovarišici z mirnimi besedami razumeti, časih zadostuje tudi molk. Kakor hitro se bo pa začela pripraviti, s povzdignjenim glasom izražati svojo nevoljo ali užaljenost, pokaže, da ni dama, da ne sodi v dostojno družbo in da ne pozna osnovnih pravil dobrega vedenja.

Zgodi se pa lahko tudi, da se sreča dama z damo, ki ni dama, v javnem prostoru. V takem primeru se lahko začne preprij, ne da bi bila dama kriva. Kako se rešiš iz mučnega položaja? Mirno sedi v kavarni ali kakem drugem javnem prostoru v družbi z «damo», ki se ne zna vesti, in najnedolžnejša besedica, ki jo brez zlega namena izrečeš, pripravi tvojo sobesednico v razburljivo razpoloženje, ki ga ne zna brzdati. Obsuje te s ploho besedi, govori s teboj v tonu, ki ni navaden med spodobnimi ljudmi, in govori tako glasno ali celo kriči, da jo je moči daleč naokoli slišati. Kaj storiš v takem primeru?

Najprej si zapomni, da je glavno načelo dobre vzgoje in lepega vedenja brzdanje. Drugo najvažnejše načelo boljše dame je, da s svojim vedenjem, z zunanostjo in z govorjenjem ne zbujajo pozornosti. Zato ti v takem primeru ne kaže drugega, kakor da tiho vstaneš od mize in se odstraniš. Če doživiš tak napad nepripravljen, tako da v trenutku izgubiš ravnovesje in razsodnost, je najbolje, da izkušaš s tiho in mirno besedo vplivati na sobesednico, da se pomiri. S tem zabrišeš vtisk, ki ga je njeno vedenje napravilo na navzočene, in preprečiš, da bi še nadalje zbujala pozornost ostalih ljudi v lokalni. Jasno pa je, da takšno «damo» takoj pri naslednji priliki izbriseš iz kroga svojih znancev. Če je tvoj mož ali tvoj zaročenec priča takega prizora, potem ti ni treba z ničimer reagirati na napad, ker bo to on sam najbolje opravil. Dobro vzgojen moški ne bo dovolil, da bi kdorkoli žalil damo, ki je v njegovi družbi. Če je nevzgojena «dama» v spremstvu gospoda, in ta ne more preprečiti njenega slabega vedenja, pokaže s tem samo, da ji je polnovreden drug.

Isto velja tudi, če se ti kaj takega primeri na cesti. Izkušaj se ogniti vsakemu prepriju. Če pa dobra, razsodna, mirna beseda ne zaleže, se izkušaj čimprej odstraniti. Nikdar se pa ne spuščaj v preprij!

Če te kdo žali v tvoji hiši kot tvoj gost, vključ vsemu ne pozabi na gostoljubnost. V resnem primeru se gotovo rešiš nadležneža, če rečeš: «Obžalujem, da vam ne morem primerno odgovoriti, ker ste gost!» In nedostoj-

Na kaj moški posebno gledajo...

Samo tista žena, ki gleda nase, je vedno mikavna. Zares negovan videz Vam lahko da samo dobro milo. Kajti slabo milo pomeni stalno nevarnost za Vašo polt. Ali ni torej to zadosten vzrok, da vzamete vedno le milo, katerega ime jamči za kakovost?

Med temi 4 vrstami boste našli za Vas pravo

Elida Favorit

že deset let ljubljene razvajenih žen.

Elida 7 Cvetic

luksuzno milo, ki si ga lahko vsakdo privošči, posebno močnega vonja.

Elida beli španski bezeg

milo snežnobele barve — omamljivega vonja.

Elida Lanolin

posebno blago za občutljivo kožo.

ELIDA MILA

Ime jamči za kakovost!

ni gost se bo takoj iztreznil. Če pa tudi to ne zaleže, prosj moža, zaročenca ali pa očeta, da ga pouči o lepem vedenju. Sama se ne prerekaj, ne pozabi, da se prava dama nikoli ne prepira.

Če si pa sama gost v tui hiši in se gostitelj nevljudno vedejo proti tebi, uporabi prvo priložnost, da se poslovíš. Razumljivo je, da se drugič pri takih ljudeh ne boš več oglasila.

Ne išči za žalitve zadoščenja pri sodišču! Zalostno je za tistega, ki mora svojo čast iskati pri sodišču. Tu mislimo seveda na ženske, ki živijo kot gospodinje. Drugače je pri poklicnih ženah, ki so javnosti dolžne, da javno branijo svojo čast. S tem, da boš izbrišala nevljudne ljudi iz kroga svojih znancev, jih boš hujše zadela, kakor če bi jih postavila pred sodnika. Zavedaj se zmerom in povsod svojega dostojanstva!

Kako se mora otrok vesti, če imamo obisk

Ali je mati dobra vzgojiteljica, spoznamo po vedenju otroka. Posebno hitro pa bomo spoznali njene sposobnosti na to stran, če jo obiščemo.

Vsaka mati je zaljubljena v svojega otroka. Posebno mlada mati se ga ne more nikoli dovolj nagledati in uživa v tem, če znanci in prijatelji občudujejo njenega ljubljence. Pri tem pa ne sme pozabiti, da niso vsi ljudje enako nežno razpoloženi proti otrokom in da marsikdo materi na ljubo občuduje otroka, se z njim ukvarja in ga hvali. Razen tega ne sme mati nikoli pozabiti, da pridejo znanci njo obiskat, ne pa otroka. Zato je prav, da vzgoji otroka tako, da ne postane obiskovalcem nadležan.

Nauči otroka, da bo vsakogar, kj pride v tvojo hišo, prijazno pozdravil. Pri pozdravu naj pogleda gostu v obraz, naj pusti igrače in druge reči, s katerimi se je dotlej ukvarjal, in naj položi svojo desnico v ponudeno roko. (Kako odvadiš otroka prevelike boječnosti, smo opisali v zadnji številki.) Kakor hitro odvedeš gosta v sprejemnico ali gostinsko sobo, naroči otroku, da se bo, dokler se bo gost mudil pri tebi, mirno in tiho igral v kuhinji ali pa v otroški sobi. Ne dovoli mu, da bi razbijal po vratih, da bi kričal in razgrajal. S takim vedenjem ne bo vznemirjal samo tebe, ampak tudi gosta.

Če gost želi, da bi govoril z otrokom, poklič otroka v sobo. Otroka naj razločno in prijazno odgovarja na vprašanja. Če ponudiš gostu zakusko, ne sme otrok neprestano moledovati za priboljške. Slaba vzgojiteljica si, če otrok pri mizi neprestano berači. Odvadi ga tudi, da bi s poželjivimi očmi strmel v torto, ki jo gostu ponudiš. Pouči ga, da se mora pri mizi spodobno vesti, da bo pa o pravem času deležen vseh dobrot, ki z njimi postrežeš gostu. Tu-

di na uho ti ne sme praviti svojih malih in velikih želja. Nekateri otroci se zavedajo, da je moledovanje za ponudene jestvine nedostojno, zato se oklenejo materinega vratu in po tihem prosijo, naj jim da to in ono. Takega beračenja otroka prav hitro odvadiš, če mu daš, preden neseš gostu zakusko, njegov delež. Obenem mu obljubi, da bo še kako malenkost dobil, če se bo lepo vedel. Lepo vedenje nagradi zmerom z majhno rečjo, če te pa ni ubogal, mu za kazen ne daj ničesar, razen tega mu pa naloži še drugo pokoro. Toda bodi, kar se tega tiče, zmerom dosledna in vztrajna. Če boš le enkrat popustila otroku, se drugič ne bo več zmenil za tvoje nauke ali pa vsaj ne bo resno jemal tvojih besed. Če boš pazila, da bo imel otrok ves čas, ko imaš obisk, dovolj opraviti, tudi ne bo nadlegoval tvojih gostov in tebe.

Pri slovesu spet poklič otroka, da se lepo poslovi. Časih so učili otroke, da so morali gospem poljubiti roko. To je dandanes odveč. Otroka naj se lepo prikloni ter glasno in jasno izpregovori pozdravne besede. Medtem naj gleda gostu v oči in naj se ne zvija in zvirva.

Grdo je, če si otrok s prsti vrta po nosu, če nima čistega, obrisanega nosu ali če ima zamazano obleko ali celo spodnje perilo. Navadi otroka že od malega na snago, potem bo sam zmerom rad prišel k tebi po robček itd.

Če te pride obiskat prijateljica s svojim otrokom, pazi, da si otroci ne skočijo v lase. Če ima njen otrok igračko s seboj, ne dovoli svojemu otroku, da bi zanjo moledoval. Dopovej mu, da so reči, ki so last drugih, zanj nedosegljive. V vsakem otroku je sebičnost

močno razvita, zato otrok tega ne bo mogel takoj razumeti. Če mu pa s primerom dokažeš, kako je s tako rečjo, ga boš kaj hitro odvadila te grde lastnosti. Če bo tvoj otrok zahteval igračko drugega otroka, mu reci, da jo bo dobil, če da svojo najljubšo igračko v zameno. Otrok se bo branil in bo izprevidel, da ne more vsega imeti, kar poželi. Skrajno slabo mnenje o tvoji vzgojni sposobnosti bo dobil gost, če bo otrok začel v trmoglavosti cepetati z nogami in na vse grlo kričati. Taki prizori so mučni za mater, a še dosti bolj za gosta, ki se čuti nekako kriv in odgovoren za otrokov jok. To trmoglavost je treba v kali zatreti. Ko ti otrok prvič kaj takega napravi, ga kolikor mogoče strogo kaznuj. Zapri ga za kazen v sobo (nikoli ne v klet ali pa v podstrežje, ker strah otroku lahko škoduje), pusti ga brez večerje in odreci mu še to in ono, kar mu je najljubše. Če ga boš prvič dovolj občutno kaznovala, ne bo nikoli več kaj takega ali podobnega storil. Spoznal bo, da s trmoglavostjo nič ne doseže in da svoj položaj samo poslabša. Če se pa otrok na tvoje besede dobrohotno in radevoljno odreče nečemu, kar si je želel, ga primerno nagradi, ker mu s tem daješ izpodbudo za lepo vedenje. (fl.)

Prot oddebelenju

**BOXBERGER KISSINGER
TABLETE ZA HUIŠANJE**
Poznane već kot pol stoletja.
Dobijo se v vsaki lekarni.

Opt. rep. 5. Br. 14470/36

Dojenčkova telovadba

Kakor je sport važen za odrasle, tako je važen tudi za najmlajše — dojenčke. V starejših letih ima sport nalogo, da izboljša in pospeši razvoj telesa ter da prepreči razne telesne okvare. To, kar pri otrocih prvih let metodična telovadna vzgoja skoraj mimogrede opravi, to je pozneje že težje. Zato mora vsak oče, ki mu je kaj do telesne izpopolnitve otroka, začeti s telovadbo že v njegovi prvi, najnežnejši dobi. Že kot dojenčki naj se začnejo otroci pod skrbno očetovo roko vzgajati. Tiste vaje, ki služijo za razvoj tilnika, hrbta in vsega telesnega mišičja, so najbolj važne in začeti moramo z njimi že v prav zgodnji mladosti.

Ena najboljših vaj, ki okrepi muskulaturo trupa, zlasti trebuha in srca, je ta, da položimo otroka na trebuh, ga držimo za hrbet, mu nekoliko dvignemo glavo ter obrnemo roke na hrbet. Z nogami začne otrok pri taki vaji hitro sam brečati.

Prav dobra vaja je tale. Otrokova roka se opre na očetovo dlan, tilnik pa na roko, ki se je oklepa. Noge vise izprva navzdol, potem pa jih počasi dvigujemo kvišku, da tvorijo pravi kot z gornjim delom telesa. Še lažja bo vaja, če bomo pri tem uporabljali obe roki.

Druga vaja, ki je zelo dobra za razvoj telesnih, vratnih in hrbtnih mišic, je tale:

Otrok leži na trebuhu in mora glavo počasi obrniti nazaj. Pri tem se mu napno mišice vrata in hrbta. Ta vaja je pa samo za tiste dojenčke, ki že nekaj časa vadijo. Izprva jo delamo na postelji ali na kakšni drugi mehki podlagi.

K vsem tem vajam spada seveda spretnost. Gledati moramo, da dojenčku ne škodujemo, namestu da bi mu koristili. To pa ne gre tako lahko kakor pri šolski telovadbi, po metodi «ena, dve... desno, levo...». Otrok mora telovaditi igraje. Kadar mora dvigniti roko, mu pokažemo kakšen predmet, ki ga ima zelo rad. Ta predmet na primer z eno roko dvignemo. Ko seže po njem, ga nad njegovo glavo prenesemo v drugo roko, in otrok gre s svojo ročico za njim ter tako naredi podzavestno svojo telovadno vajo. Če hočemo, da se bo otrok zasukal, naredimo takole: ko leži na trebuhu, mu pokažemo predmet, ki bi ga rad imel, od strani, potem pa ga nesemo počasi čez njegov hrbet.

Otrok bo šel nehote za njim in napravil obrat. S tem je otrok zaposlen, zdi se mu, da se igra, pa vendar dela prve sportne vaje.

Z lahкими vajami, ki so že začetek prave telovadbe, smemo začeti takrat, ko poskuša otrok hoditi, torej ob njegovem prvem letu. Izprva mora odročiti in priročiti z rokami, potem pa pridimo k drugim vajam.

Starši ne bodo nikoli obžalovali, če že na vse zgodaj začno otroka vaditi, saj je dobro vzgojen otrok, ki se seznanil s telovadbo že prav v začetku svojega življenja, trden in krepak. Ta trdnost bo potem najboljše varstvo proti raznim zahrbtnim boleznim.

Zakaj ne morete spati

Nespečnost je dandanes že tako razširjena, da je skoraj več ne moremo imenovati bolezen, ampak samo nekakšno nujno posledico časa. V resnici pa je bolezen, ki se navadno lahko pozdravi, če se nam posreči odkriti njene vzroke. Kajti skoraj vselej je nespečnost samo posledica kakšnega drugega obolenja.

Nespečnost lahko povzroči celo vrsto telesnih pa tudi duševnih obolenj. Njeni znaki pa so zelo različni in mnogoštevilni. Nekateri ljudje težko zaspe, potem pa spe dobro do jutra. Drugi zaspe zelo hitro, toda čez nekaj ur se zbude, in potem ne morejo do jutra zaspati. Pri nekaterih je tako, da sploh ne morejo zaspati, nekateri pa si samo domišljujejo, da niso zatisnili očesa, čeprav so spali več ur in se čutijo samo nekako izčrpane in preutrujene.

Največ je ljudi, ki le s težavo zaspe. Te ure, ko se borijo s spancem, so za nekatere ljudi strašne. Stejejo do deset tisoč, bogve kaj drugega še počno, toda srce jim utripa zmerom enako vneto in oči se jim nočejo zapreti.

Pogosto je nespečnost posledica slabega delovanja prebavil. Želodčni in črevesni sokovi ne delujejo, ker ne prebavijo jedi, in zato se poveča krvni pritisk. Pogosto pritiska želodec na srce. Časih se bolniku sicer posreči zaspati, toda čez nekaj ur, ki so jih motile hude sanje, se iznenada zbudi. Pot ga obliva in slabo mu je. V takih primerih ne pomaga jemati uspavalnih sredstev. Zdravnik mora gledati, da bo uredil bolnikova prebavila. Če napaka v prebavnih organih ni velika, je po-

OTROŠKA MOKA NESTLE

je lahko prebavljiva in zelo okusna ter daje Vašemu otroku močne kosti, polno lice in zdrav videz.

Brošuro „Nasveti zdravnika mladim materam“ pošljemo na zahtevo, adresirano na „Nestle“ Zagreb, pošt. pred. 371, brezplačno.

KDO MORE POVEDATI, ZAKAJ SO

naše žene

VELIKO LEPŠE

*danes, kakor so bile
pred desetimi leti -
Kaj pravijo zdravniki
-Kaj pravijo
kozmetični
strokovnjaki*

Ni še polnih deset let od tega, ko je večina naših žena izprevidela, da je veliko bolj važno prehranjevati in obnavljati kožno tkivo, kakor pa samo uporabljati kakšno kremo. To je privedlo do splošne uporabe kreme Tokalon, hranila za kožo, — edine hrane za kožo, ki vsebuje Bioeel, pridobljen iz mladih živali. Bela krema Tokalon (brez masti) vsebuje fino

prečiščeno smetano in oljčno olje, kar čez dan redi Vašo kožo. Ta krema odpravlja razširjene znojnice. Ti dve kremi za hrano kože sta naravnost neverjetno povečali lepoto naših žensk v zadnjih desetih letih. Tako pravijo zdravniki, kakor tudi kozmetični strokovnjaki, ki so proučavali to vprašanje.

Dr. H. DELALANDE
član pariške medicinske fakultete

Naša lepotica
bo dobila
prvo nagrado
pa naj gre kamorkoli

Danes lahko uganete, katere dame uporabljajo kremo Tokalon. Ugane se to po njihovi divni sveži polti. Te dame so videti najmlajše na vsakem dancingu, pri večernih slavnostih, v gledališču ali pri katerikoli drugi prireditvi.

Motrite malo lepe žene, kjerkoli jih srečavate, in našli boste oni fini tip lepote, ki ga daje samo krema Tokalon. Uporabljajte zvečer rožnato kremo Tokalon, zjutraj pa belo kremo Tokalon. Uspešni rezultati so zajamčeni, sicer pa se denar vrne.

Dr. C. BACHELIER
član pariške medicinske fakultete

Skrbite tudi Vi, da dobite to tokalonsko polt in da boste kraljica vseh dancingov in slavnostnih večerov.

trebna samo navadna dieta, zgodilo se je pa že tudi, da je preprosta operacija slepiča napravila čudež in hitro pregnala nespečnost.

Težje je zdravljenje živčne nespečnosti. Tam je treba dolgotrajnega opazovanja, preden je mogoče ugotoviti, ali ima bolnik res živčno bolezen ali pa je nespečnost samo posledica napačnega načina življenja. Izkazalo se je namreč že, da zdravi ljudje, ki so morali iz kakršnega koli vzroka napeto delati nekaj ur, preden so šli spat, potem niso mogli zaspati, čeprav so bili zelo utrujeni. To je tisti znani občutek preutrujenosti, ki je zlasti neprijeten,

Človek se počuti, kakor bi bil ves razbit, komaj še odpira oči, toda ko leže, izgine potreba po spancu. Glava začne vročično delovati in čedalje budnejši smo. Tu nastopi čudno stanje, da utrujenost prežene spanec, pomanjkanje spanca pa podvoji in potroji utrujenost. Ta nespečnost je prav za prav nevrastenija, ki pa je v resnici skoraj vselej posledica narobe urejenega življenja. Ne telo, ne duh se ne smeta preveč utruditi, preden ležemo, ker nastane sicer preutrujenost, ki prežene spanec.

Ali pomagajo v teh primerih uspavalna in pomirjevalna sredstva? Do neke meje gotovo. To pa je odvisno od izbire sredstev. Nekatera uspavalna sredstva so za organizem strup, če jih jemljemo preveč pogosto, in zato se ne sme noben bolnik navaditi na uspaval-

na sredstva tako zelo, da bi brez njih ne mogel živeti.

Sveda moramo biti pri izboru sredstev previdni. Uspavalno sredstvo lahko odstrani znake bolezni, ne pa njih vzroka, in zelo pogosto se je že pokazalo, da so bili vzroki nespečnosti čisto drugačni, kakor si je bolnik sam mislil. Nespečnost je bila že pogosto posledica nepravilne prehrane, neurejene prebave, prevelikega uživanja nikotina in kofeina ter prenapornega duševnega dela v večernih urah. Naposled imamo v nespečnosti tudi primere, ki jih odkrije samo psihoanaliza. Nekateri ljudje ne morejo zaspati od strahu, da bi jih ponoči kdo ne napadel ali pa da bi ne umrli. Boje se, da bi ne začelo ponoči goreti ali da bi se ne pripetila kakšna druga nesreča. V takih primerih uspavalno sredstvo zlo samo prikrije, nikakor ga pa ne pozdravi.

Dobra prebava pol zdravja!

Lahko, normalno iztrebljenje ob zaprtju in lenosti črev Vam omogočijo

ARTIN-DRAŽEJE

Dobivajo se v vseh lekarnah
Škatlica z 12 dražej Dln 8.—
Vrečica z 2 dražejema Dln 1.50

Odobreno pod št. 22115 12. XII. 1933.

LJUBLJANA
Selenburgova ul. 3

specialna za-
loga platna, be-
lega in pralnega
blaga

ROBERT GOLLI

prilporeča torčka

božična
darila

Primerna

Gospodinjstvo

Kako kupujemo

(Konec.)

Kakor je velikega pomena, kako in kaj kupujemo, je tudi važno, kdaj kupujemo. Zlasti moramo skrbeti, da nam nikdar popolnoma ne poidejo živila in razne gospodinjske potrebščine, ki jih vedno potrebujemo. Kako neprijetno je, kadar hočemo na primer na juho zakuhati riž, pa vidimo, da ga ni pri hiši. Takim neprijetnostim se najlaže ognemo, če vsako reč, ki gre h kraju, takoj kupimo, ne pa šele tedaj, ko nam je že popolnoma pošla. Tako si prihranimo dosti nepotrebne jeze in časa, ker nam ni treba letati za vsako malenkost v trgovino ali pa pošiljati dekle sredi največjega dela.

Vsaka gospodinja bi morala zatorej kupovati življenjske potrebščine v večjih količinah in v določenih presledkih. Ti presledki naj se ravna po tem, kako dobiva mož svojo plačo. Tako lahko kupuje seveda le gospodinja, ki vzorno vodi svoje gospodinjstvo, ker ima le tedaj pregled, česa potrebuje in koliko. Dobro je, če si v ta namen napravi razpredelnico, kjer ima zapisano, kaj vse v gospodinjstvu potrebuje in koliko porabi tega ali onega blaga vsak mesec oziroma vsak teden.

Če tako redno kupujemo, si mimo drugega prihranimo tudi denar, ker je cena pri večjem nakupu vselej bolj ugodna, kakor če kupujemo blago v manjših množinah, in tudi ne pridemo tako lahko v izkušnjava, da bi kupo-

vali na upanje. Nekatere gospodinjice se izgovarjajo, češ da manj porabijo, če imajo manj pri hiši, kar pa seveda ni res. Vsaka preudarna gospodinja porabi samo toliko, kolikor je treba, sicer jo pa že mošnjček sam varuje, da se ne založi z nobeno rečjo preveč. Tisto blago, ki ima svojo sezono in mrtvo dobo, kupi tedaj, ko je najcenejše. Tako ne koristiš samo sebi, ampak podpiriš tudi dotično proizvajalno panogo.

Ob tej priložnosti svarimo gospodinjice, da naj ne hodijo v trgovine, tik preden jih zapirajo. S to brezobzirno razvado ne kratijo samo prodajalcem že tako skopo odmerjenega odmora in počitka, ampak škodujejo tudi sebi, ker je popolnoma naravno, da niso nikdar tako postrežene, kakor bi bile sicer.

Ali se to dogaja samo v romanih?

Začetek je na strani 420.

inozemstvo, če lahko dokažejo, kakšno službo bodo dobile, in se potem oblastva prepričajo, ali je to res. Vendar pa so pogosto najstrožji ukrepi brez uspeha. Pomisli si je treba, da so mlada dekleta dostikrat preveč pustolovska in lahkomišelnost in zato trgovcem s človeškim blagom še olajšajo delo. V Ženevi je neki uradnik opozoril skupino mladih deklet, ki so sprejele službo plesalk v Južni Ameriki, na usodo, ki jih najbrže čaka. Dobil pa je odgovor, da imajo tako usodo rajši kakor dosmrtno mučenje po tovarnah ali pisarnah. Tudi razne lepote konkurence so časih voda na mlin trgovcev z dekleti. Ugotovili so že, da so bili med sodniki teh konkurenc ljudje, ki so bili v zelo tesnih zvezah z znanimi vzvodniki.

Strokovnjaki pri Društvu narodov priporočajo poostreitev mednarodnega nadzorstva, bolj sproščeno vzgojo mlade ženske generacije in pomoč za mlade delavke brez službe. Tu je pač jedro tega zapletenega vprašanja. Največji del žrtve trgovine z dekleti pride vsekako iz vrst brezposelnih delavk, pa naj bodo že preproste ženske, ki delajo z roko, ali pa izobraženke. Če bi se posrečilo mladim ženam v najbolj nevarni dobi med 17. in 27. letom dobiti ženski naravi ustrežajoče delo, bi s tem odpravili enega glavnih vzrokov, da se trgovina z dekleti ne more zatreti. Seveda ponehati ta trgovina ne bo nikoli mogla, ker so na svetu tudi dekleta,

ki takšno usodo sama iščejo ali pa se ji ne znajo dovolj močno upreti.

Dolžnost vseh staršev in vzgojiteljev je, da obvarujejo mlada dekleta, bodoče matere naroda, nevarnosti sedanjih hudih časov. Ena teh nevarnosti je tudi trgovina z dekleti.

Uspeh Ovomaltine na olimpijadi 1936.

Večina sportnih zvez je priporočala svojim olimpijcem že davno pred olimpijado Ovomaltine kot hrano za trening. Pozneje so hoteli tudi mnogi olimpijski komiteji, da bi se dajala Ovomaltine tudi njih reprezentacijam v Berlinu. Tež zahtevi so tvornice Ovomaltine rade ustregle, pa so sredi Berlina otvorile preskrbovalno centralo za Ovomaltine. In res se je takoj opazilo, kako je Ovomaltine ozko zvezana s sportom. Do poznega večera so prihajali funkcionarji raznih narodnosti trenerji in aktivni sportniki v centralo, da bi se čim natančneje seznanili z Ovomaltine. Celo sportniki iz Južne Afrike so poznali Ovomaltine od prej. V tej centrali je bilo sportnikom grafično prikazano, kako Ovomaltine pomirja delovanje srca, kako lahko je prebavljiva, kako krepi in ustvarja novo moč. Za sportnika torej idealna hrana. Znameniti svetovni sportniki so se vpisali v knjigo za goste Ovomaltinove centrale in pripisali prav pomembne opombe. Tako je n. pr. neki angleški lahkoatletik napisal: Berlin made the Reichs-Sportfeld, Ovomaltine makes the athletes (Berlin je ustvaril Reichs-Sportfeld, Ovomaltine ustvarja atlete).

Katera mati si ne želi zdravih otrok?

Ako jim boste kuhali za zajtrk in malico «Kneippovo sladno kavo», bodo Vaši otroci zdravi in odporni. Zahtevajte povsod pristen «Kneipp» s sliko župnika Kneippa in kuhajte natanko po navodilu, ki je na vsakem paketu.

Banovinska tkalnica bosenskih in perzijskih preprog v Sarajevu

Vam nudi svoje prvovrstne ročne izdelke tudi na dolgoročno odplačilo.

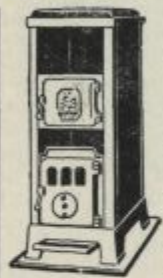
Pismena naročila na naslov:

Tkalnica v Sarajevu, ulica 6. novembra, št. 11, ki daje tudi vse ostale informacije.

Prodajalnice:

Zagreb, Gundulićeva št. 3;
Beograd, Knez Mihajlova št. 53;
Dubrovnik, Placa kralja Petra.

Triumph trajno toplo peč za drva

OKUSNA - POCENI

Veliko prihranka na kurivu

Proizvod

OSJEČKE LJEVAONICE ZELJEZA I TVORNICE STROJEVA D. D., OSIJEK

Samoprodaja

za Ljubljano: **FRANC GOLOB**
za Maribor: **PINTER & LENARD**

NAJLEPŠA MIKLAVŽEVA DARILA

dobite pri nas. Imamo veliko izbiri vozičkov za punčke, vseh vrst tricikljev in bicikljev, gugalne konje, avtomobilčke, sanke, otroške mizice, otroške stajice itd.

S. REBOLJ & DRUG

šivalni stroji, kolesa, otroški vozički, LJUBLJANA, Gosposvetska c. 13, Kolizej.

Naročilna za list s krojno prilogo in 5 gospodinjstvenih knjig: za vse leto Din 105.—, za pol leta Din 54.—, za četrt leta Din 27.—; za Ameriko in inozemstvo dolarjev 5.—; za Italijo Lir 37.—.

Posamezna številka Din 5.—, krojna priloga Din 2.—, gospodinjstvena knjiga Din 30.—.

Deset broširanih leposlovnih knjig Din 100.—, Vezava Din 60.—.

Deset broširanih rodbinskih knjig Din 67.—, Vezava Din 60.—.

Rokopisi se ne vračajo.

Izhaja vsakega 1. v mesecu.

Odgovorna urednica Rija Podkrajškova v Ljubljani.

Uredništvo in uprava v Ljubljani, Dalmatinova ul. 8/I. Tel. 21-32.

Tisk Delniške tiskarne d. d. v Ljubljani. Predstavnik: Josip Strukelj v Ljubljani.

Seglasno.

Abé Dubois: «Tako, ljubi otroci, zdaj poznate četrto božjo zapoved. Povejte mi, kdo pa pri vas doma najbolj uboga mamo?»

Učenci v zboru: «Očka, očka!»

Lepo vezana knjiga
bodi kras knjižnice
v Vašem domu!

Take vezave, od preprostih
do najfinejših, Vam oskrbi

knjigoveznica

Jugoslovanske tiskarne

r. z. z. o. z.

Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 6/II

Skrivnost elegantne žene

„Kakšna je prava skrivnost šarma in elegancje, s katero so se Parižanke proslavile po vsem svetu?“ Tako sem vprašala znano osebnost francoskega društva. Bili smo na čajanki nekega mondenega hotela. „Poglejte jih“, je dejal. „Kaj opazite najprej? Ne obleko ali klobuk, marveč polt, ki je tako dobro ohranjena in tako *negovana*. Vsaka žena ima celo v tej prenapolnjeni dvorani tako gladko in „mat“ polt. Glejte jih zjutraj v Boisu ali popoldne na tekmah — vedno je enako.“

Zato je mat puder Tokalon danes v modi pri šik Francozinjah. Ta puder daje mehko polt, podobno rožnatim listom, kateri tudi veter, dež ali potenje ne more škodovati. Čarobno mladostno lepoto osigura za *ves dan in tudi za vsak dan*. Poizkusite tudi Vi puder Tokalon. Učinek, ki ga boste videli v svojem zrealu, bo Vas začudil in navdušil.

«Ti prihajaš že spet iz gostilne?»

«Mar si mislila, da bom večno tam ostal?»

Krst.

«Kaj je neogibno potrebno za zakrament sv. krsta?»

«Otrok, gospod katehet.»

Vsem, ki se hočejo dobro odpočiti, na znanje, da je na žimnicah iz Masterlove žime najslajše spanje.

Predilnica za žimo

Vilko Masterl Stražišče pri Kranju

Za dame

79

2945-64734

Trpežni in odporni čevlji za ulico in urad iz rjavega in črnega telečjega boksa z zaponko, usnjenim podplatom in široko usnjeno peto. Stanejo samo Din 79,-

79

1675-66555

Damski štrapančni čevlji izdelani iz črnega in rjavega boksa z usnjenim podplatom, polvisoko leseno peto in solidnim okrasom. Stanejo samo Din 79,-

79

5625-44216

Elegantni čevlji izdelani iz črnega in rjavega telečjega boksa z elegantno tenko visoko peto. Stanejo samo Din 79,-

99

4625-44787

Zadnja novost! Elegantni in močni športni čevlji iz finega telečjega boksa. Nizka peta omogoča lahko in udobno hojo. Najbolje pristojata k kostimu in vsaki športni obleki. Stanejo samo Din 99,-

99

1875-66516

Čevlji izdelani iz prvovrstnega laka z polvisoko peto in špango. Najprikladnejša obutev za starejše dame. Stanejo samo Din 99,-

129

5525-33242

Novost! Zadnji pariški model! Za elegantno damo krasni čevljički na vezanje iz najboljšega ševroa. Zelo lahki in trpežni. Stanejo samo Din 129,-

Bata